

ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ
สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

The Relationship Between the Efficiency Management of Dual Vocational
Education Course and Readiness Professional Skill in Accordance with
International Education Standards for Professional Accountants No.3, of
Accountants Holding Diplomas in Accounting in the Office of
the Vocational Commission

ภัทรลดา พุทธสวัสดิ์

Patlada Puttasawat

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

บัญชีมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Accountancy

Prince of Songkla University

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ผู้เขียน	นางภัทรลดา พุทธสวัสดิ์
สาขาวิชา	การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

.....ประธานกรรมการ
(ดร.ศิริดา นवलประดิษฐ์)

.....กรรมการ
(ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน)

.....กรรมการ
(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มี
ส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ.....

(นางภัทรลดา พุทธสวัสดิ์)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางภัทรลดา พุทธสวัสดิ์)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีและความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ผู้เขียน	นางภัทรลดา พุทธสวัสดิ์
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนวิชาชีพบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 357 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 288 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและการถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่า เพศ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษาสามารถพัฒนาการดำเนินงานระบบทวิภาคีให้มีประสิทธิภาพ และทำให้ทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของนักศึกษาอาชีวศึกษาสาขาการบัญชี และเป็นฐานข้อมูลให้นักวิจัยที่สามารถนำไปใช้เพื่อขยายขอบเขตของงานวิจัยในอนาคต

Thesis title	The Relationship Between the Efficiency Management of Dual Vocational Education Course and Readiness Professional Skill in Accordance with International Education Standards for Professional Accountants No.3, of Accountants Holding Diplomas in Accounting in the Office of the Vocational Commission
Author	Mrs. Patlada Puttasawat
Major Program	Accountancy
Academic Year	2015

Abstract

The study's objective aims to test the relationship between the operational effective of vocational collects and the readiness about the International Education Standards (IES3) for accounting students from the vocational collects.

Population used in this study is all accounting teachers in the vocational collects (357 teachers), while 288 are used as the samples by the simple random sampling. Descriptive analysis and multiple regression are used to analyze the data.

The results find that the samples have high level of readiness of the International Education Standards for accounting students. There is a significant relationship between skill competency, sex and the operational effective of vocational collects at 0.05 level.

The study provides some contributions. First, the results can guide to develop the better operational effective of vocational collects. Second, the findings indicate the strength and weakness of accounting students from the vocational collects. Finally, the study can be the database for future study.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์ ซึ่งได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดียิ่ง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ศิรดา นวลประดิษฐ์ และดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน ที่ให้เกียรติ ในการเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้คำชี้แนะอันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณ ครูและอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจน เจ้าของผลงาน ตำราและเอกสารทางวิชาการทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาก่อให้เกิดแนวคิดจนมี งานวิจัยฉบับนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ-คุณแม่ ที่คอยส่งเสริมและสนับสนุน ทางด้านการเรียนมาโดยตลอด และเป็นกำลังที่สำคัญยิ่งจนสำเร็จการศึกษา ภาควิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขอขอบคุณ คุณวินัย เพชรบุรี และพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ตลอดมาจนถึงทุกวันนี้

ภัทรลดา พุทธสวัสดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(10)
รายการภาพประกอบ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามของการวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
1.5 ขอบเขตการศึกษา	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	6
2.2 การดำเนินงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	9
2.3 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES) ฉบับที่ 3 ด้านทักษะทางวิชาชีพ	16
2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	18
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 การพัฒนาสมมติฐาน	35
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	45
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
4.2 ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) สำนักงานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	50
4.3 ระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สำนักงานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	58
4.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ประสิทธิภาพการดำเนินงาน หลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อม ด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สำนักงานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	67
4.5 สรุปสมมติฐานการศึกษา	70
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	72
5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	79
5.3 ข้อจำกัดในงานวิจัย	80
5.4 งานวิจัยในอนาคต	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	
1. แบบสอบถาม	87
2. ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม	96
ประวัติผู้เขียน	103

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1	46
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
4.2	47
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	
4.3	48
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
4.4	50
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	
4.5	51
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านสมรรถนะวิชาชีพ	
4.6	52
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านการจัดหลักสูตร	
4.7	54
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	
4.8	55
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3)	
4.9	56
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ทักษะด้านสติปัญญาหรือ การเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	
4.10	57
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ทักษะด้านเทคนิค และการปฏิบัติหน้าที่	
4.11	58
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ทักษะด้านบุคคล	
4.12	59
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ทักษะในการสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น	

รายการตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13	61
แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร	
4.14	62
แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมทางด้านทักษะวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขางานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
4.15	64
การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขางานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	
4.16	66
สรุปสมมติฐานการศึกษา	

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
2.1 ตัวแบบของทฤษฎีเชิงระบบ	20
2.2 กรอบแนวคิดงานวิจัย	32

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 1 มาตรา 6 และมาตรา 9 (6) มาตรา 20 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ ดังนั้นกระบวนการที่ทำให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ ระบบการศึกษาจะต้องเปิดกว้างให้อิสระเสรีและทางเลือกสูงสุด ทั้งในแง่ของความรู้ ซึ่งควรมีความหลากหลายในด้านการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีภาระหน้าที่โดยตรงในการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ได้จัดการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดการศึกษาระบบทวิภาคีขึ้น เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้

จากการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งกรมอาชีวศึกษาเดิมได้ดำเนินการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 โดยเริ่มตั้งแต่เป็นระบบโรงเรียน-โรงงาน ที่วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์ จ.สระบุรี และพัฒนาเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2549 ซึ่งมี ยอดจำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่สูงมาก สำหรับสาขาช่างอุตสาหกรรมสูงถึง 22,767 คน ถือได้ว่าอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นที่ต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และได้รับความร่วมมืออย่างดีจากสถานประกอบการ นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 เป็นต้นมา พบว่าจำนวนนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีลดลงอย่างต่อเนื่อง จนถึงปีการศึกษา 2552 ทั้งนี้เนื่องมาจาก รูปแบบหรือแนวปฏิบัติไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนที่เอื้อให้สถานศึกษาและสถานประกอบการสามารถจัดการอาชีวศึกษาร่วมกันไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ (พิทยา ชินะจิตพันธุ์ และคณะ, 2555)

ความไม่เหมาะสมของหลักสูตรกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความพร้อมของสถานประกอบการ ความพร้อมของสถานศึกษา และความพร้อมของผู้เรียน ซึ่งทัศนคติและค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนไทยที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาในสายสามัญศึกษา และการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าการศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ ทำให้ผู้เรียนที่สนใจศึกษาอาชีวศึกษาลดลง อีกทั้งนักเรียนอาชีวศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น ทำให้การฝึกฝนวินัย และความเป็นมืออาชีพที่เกิดจากการเรียนและการทำงานในสถานประกอบการทำได้ยาก (เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาวนุกิจ, 2557) นอกจากนี้สภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาดังที่กล่าวมาแล้วปัญหาสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษาอีกประการหนึ่ง ก็คือ การผลิตแรงงานที่ไม่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ทำให้เกิดภาวะการว่างงานของผู้จบการศึกษา การขาดมาตรการจูงใจเกี่ยวกับการรับรองประโยชน์ที่เพียงพอจะทำให้สถานประกอบการ เข้ามาร่วมจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

สาขาการบัญชี เป็นสาขาวิชาหนึ่งที่เปิดทำการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มุ่งเน้นผลิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาให้มีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในวิชาการที่สัมพันธ์กับวิชาชีพในการวางแผน แก้ปัญหาและจัดการทรัพยากรในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาการริเริ่มสิ่งใหม่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและหมู่คณะ เป็นอิสระในการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนหรือจัดการงานผู้อื่นมีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับการวางแผน การประสานงานและการประเมินผล รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกณิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ความคาดหวังที่มากขึ้นจากผู้ว่าจ้าง ลูกค้า และสาธารณชน ที่มีต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในการทำงานและสังคม เป็นการเพิ่มความสำคัญของทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งการศึกษาดังกล่าวสามารถส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 ด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) จุดมุ่งหมายของมาตรฐานฉบับนี้คือการทำให้มั่นใจได้ว่าบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีเป็นสมาชิกขององค์กรสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ ต้องมีส่วนผสมของทักษะด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทางวิชาการเชิงปฏิบัติ ทางคุณลักษณะเฉพาะตน ทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และทางองค์กร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี วิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 คำถามวิจัย

1. ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีประสิทธิภาพหรือไม่ ระดับใด
2. ระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขา การบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความพร้อมหรือไม่ ระดับใด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่าง ประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพ (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหรือไม่ ถ้ามีทิศทางใด

1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ประสิทธิภาพการดำเนินงาน หลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้มีความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่าง ประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

2) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง นักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และมีศักยภาพพร้อมปฏิบัติงานหรือประกอบ อาชีพได้ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพและมาตรฐานสมรรถนะของสาขาวิชาชีพการบัญชี

3) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อการดำเนินงานพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

4) เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนา หลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.5 ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขา การบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. ด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสมรรถนะประกอบด้วยสมรรถนะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะด้านสมรรถนะหลักและ สมรรถนะทั่วไป สมรรถนะวิชาชีพ ด้านการจัดหลักสูตร และด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

2. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนสาขาการบัญชี หลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา จำนวน 357 คน

3. ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2558 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2559

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การอาชีวศึกษา หมายความว่า กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา, 2551)

การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา, 2551)

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants : IES) ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) เป็นมาตรฐานที่กำหนดทักษะบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้ได้คุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เป็นสมาชิกขององค์กรสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ ประกอบด้วยทักษะด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทางวิชาการ เชิงปฏิบัติ ทางคุณลักษณะเฉพาะตน ทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และทางองค์กร (มาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ, 2548)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 การจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 2.2 การดำเนินงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 2.3 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 ด้านทักษะทางวิชาชีพ
- 2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา, 2551)

วิวัฒนาการระยะแรก

แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีวศึกษามีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้นนอกเหนือ ไปจากอาชีพกสิกรรม การอาชีวศึกษาเริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึง การเรียนวิชาเฉพาะเพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ.2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนสามัญศึกษา สอนวิชาสามัญ และโรงเรียนวิสามัญศึกษาสอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ ผดุงครรภ์ ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น ในปี พ.ศ.2453 ได้จัดตั้ง โรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ.2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้มีผลต่อการกำหนดการศึกษาอาชีวศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยการ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับ

ประกอบการศึกษาและอุตสาหกรรมต่าง ๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2479 ได้ปรากฏคำว่า "อาชีวศึกษา" เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษา ชั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค ปีพ.ศ. 2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรม คือ กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพโดยแบ่งออกเป็น 4 กอง : สำนักงานเลขาธิการกรม กองตำรา กองสอบไล่ กองอาชีวศึกษา ซึ่งกองอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งตราขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2484 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ 19 สิงหาคม 2484 กระทรวงธรรมการได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงศึกษาธิการ และตั้งกรมอาชีวศึกษาขึ้น แทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการเป็นกอง ๆ หนึ่งในกรมอาชีวศึกษา ดังนั้น กรมอาชีวศึกษา จึงได้ตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการ ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2484 – 2539 กรมอาชีวศึกษา ได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ มีการจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เปิดสอนอาชีพหลากหลาย สาขา รวมทั้งจัดการศึกษาในระดับสูงขึ้น ในปี พ.ศ. 2540 การอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจอย่างมาก จากรัฐบาลโดยให้การสนับสนุน จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และ วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรม อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของ กรมอาชีวศึกษา และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรมอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพในระดับ ปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตร ระยะเวลาสั้นและหลักสูตรพิเศษ การอาชีวศึกษาได้พัฒนา มาเป็นลำดับ โดยมุ่งเน้นให้มีระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอน การเทียบโอนหน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนและการพัฒนา บุคลากร ครู อาจารย์อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริม ความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงต่างประเทศ

การจัดการอาชีวศึกษาในปัจจุบัน

ปัจจุบันการจัดการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการในนามของ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ซึ่งมีชื่อย่อว่า ส.อ.ศ. โดยได้รับการประกาศจัดตั้งในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 มีวิสัยทัศน์ และพันธกิจ และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. วิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นผู้นำในการ จัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศ และภูมิภาค

2. พันธกิจการอาชีวศึกษา

- 1) จัดและส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาและการอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน
- 2) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพสู่สากล
- 3) ขยายโอกาสทางการศึกษาสายอาชีพให้ทั่วถึง ต่อเนื่อง เสมอภาค และเป็นธรรม
- 4) เป็นแกนกลางในการจัดอาชีวศึกษาและอบรมวิชาชีพ ระดับฝีมือ เทคนิค และเทคโนโลยีของประเทศ
- 5) สร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ
- 6) วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน
- 7) ส่งเสริม/พัฒนา ครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ม.ป.ป.)

หลักการดำเนินงาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาชีวศึกษาได้กำหนดหลักการดำเนินงานเพื่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาที่สำคัญ 3 ประการคือ ประการแรกยึดหลักความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชนหรือสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นภายใต้ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยเน้นการปฏิบัติจริง ประการที่สอง ยึดหลักความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและพัฒนาการทั้งด้านทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิตร่วมกันสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้เรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมทั้งมีการเชื่อมโยงและประยุกต์สู่การปฏิบัติจริง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเทียบโอนประสบการณ์ของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการกับประสบการณ์การเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่สนใจศึกษา เพื่อพัฒนาตนเองสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ควบคู่กับการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน ประการที่สาม ยึดหลักคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา คุณลักษณะสำคัญของผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาจะต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร ซึ่งเป็นผู้ใช้บริการผลผลิตของสถานศึกษา ซึ่งจะมีทั้งหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน คุณลักษณะสำคัญ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทั่วไป คือ เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเป็นคนที่สามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนหรือสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ โดยเฉพาะความแก่นั่น จะมีทักษะความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพ (Vocational Standard) ของหลักสูตรและสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ (Occupation Standard) ที่กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ม.ป.ป.)

จากแนวคิดการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่ยึดหลักความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชนหรือสังคม ยึดหลักความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถมีพัฒนาการทั้งด้านทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิตมุ่งสู่คุณลักษณะสำคัญของผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาที่ต้องเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการที่รับผู้สำเร็จการศึกษาเข้าทำงาน

2.2 การดำเนินงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2.2.1 ความหมายของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ระบบทวิภาคี (Dual Vocational System) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจะเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษาและทำการฝึกอบรบภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ผู้เรียนจะได้รับความรู้ควบคู่ไปกับประสบการณ์การทำงานผ่านกระบวนการเรียนรู้ วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนร่วมกันกับครูฝึก จนเกิดความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพเฉพาะด้านในระดับที่กำหนด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) โดยมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ได้บัญญัติวางแนวทางเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ว่า เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติ ในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และกำหนดว่าเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ โดยต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เป็นสำคัญ

โดยการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะต้องมีการจัดแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ การฝึกการทำงาน การวัดผลและการประเมินเพื่อมุ่งเน้นผลิตผู้สำเร็จการศึกษา ในระดับฝีมือระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี ให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และวิชาชีพและกิจนิสัยที่เหมาะสม ปฏิบัติงานได้จริง ปฏิบัติงานที่ใช้เทคนิคในการทำงาน สร้างและพัฒนางาน วางแผน จัดการพัฒนาตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ให้มีความก้าวหน้าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีสมรรถนะนำไปปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพอิสระได้ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพและมาตรฐานสมรรถนะของสาขาวิชานั้น ๆ โดยสอดคล้องกับ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, 2557)

2.2.2 ความเป็นมาของการจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีของประเทศไทย

ระยะที่ 1 โครงการโรงเรียน-โรงงาน (Dual System) พ.ศ. 2527-2537 การจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีของประเทศไทยเริ่มดำเนินการเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2527 โดยได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยบริษัทปูนซีเมนต์ไทย ได้มอบโรงเรียนซีเมนต์ไทยอุบลภูมิให้กรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอุบลภูมิขึ้นเป็นวิทยาลัยต้นแบบ โดยการทดลองจัดการอาชีวศึกษาในระบบโรงเรียน - โรงงาน ต่อมาในปี พ.ศ. 2532 กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ทดลองใช้หลักสูตรช่างช่างานาณงาน สาขาช่างซ่อมบำรุงโรงงานอุตสาหกรรม ภายใต้ความช่วยเหลือ ด้านการจัดระบบ และรูปแบบการฝึกหัด จากองค์การ GTZ (Deutsche Gesellschaft Fuer Teche Zusammenarbeit) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และมีสถานศึกษาจัดการอาชีวศึกษาระบบ โรงเรียน-โรงงาน เพิ่มขึ้นอีก 3 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม และวิทยาลัยเทคนิคระยอง และในปี พ.ศ. 2535 ได้เปลี่ยนชื่อการจัดการศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน เป็นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training : DVT) เมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรช่างช่างานาณงาน สามารถทำงานให้กับสถานประกอบการได้ และส่วนมากจะได้เงินเดือนสูงกว่า ผู้สำเร็จ ปวช. แต่ถ้าจะศึกษาต่อระดับ ปวส. จะต้องเรียนเพิ่มให้ได้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร ปวช. ขณะนั้น

ระยะที่ 2 โครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational System) พ.ศ. 2538 - 2541 รัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นด้านการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจการพัฒนาครู อาจารย์ ครูฝึก ของสถานประกอบการ และผู้เชี่ยวชาญ พ.ศ. 2538 กรมอาชีวศึกษาได้จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 และได้รับอนุมัติตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ให้ใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เป็นต้นไป ในหลักสูตรมีความหลากหลายวิธีการจัดการเรียนการสอนได้แก่ ระบบปกติ ระบบทวิภาคี ระบบสะสมหน่วยกิต การเทียบโอนและระบบทางไกล

เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้วางหลักในการจัดการอาชีวศึกษาไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีจึงมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น โดยมีการจัดการศึกษาในหลักสูตร ปวช. 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) และ ปวส. 2546 ซึ่งเป็นการจัดการอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือกับสถานประกอบการกำหนดให้จัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง

สามารถนำรายวิชาซีพีไปจัดฝึกในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียนเพื่อให้เกิดความรู้อย่างจริงจังจากการปฏิบัติงาน (On the job training) สถานศึกษาจัดแผน การเรียน โดยนำรายวิชาซีพีหรือบูรณาการรายวิชาซีพีพร้อมกับสถานประกอบการนำไปฝึกงานใน สถานประกอบการโดยการฝึกงานครั้งหลักสูตร (ในหลักสูตรไม่ใช่คำว่า ระบบทวิภาคีแต่เรียกว่า การฝึกงานครั้งหลักสูตร) ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาซีพีไปจัดฝึกในสถานประกอบการอย่างต่อเนื่องมีระยะเวลาฝึกงานอย่างน้อยครั้งหนึ่งของระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร

ระยะที่ 3 การศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2551-ปัจจุบัน เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กล่าว ได้บัญญัติวางแนวทางในการจัดการอาชีวศึกษาไว้ว่า เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่ง ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และกระทรวงศึกษาธิการได้มีการออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2557 เพื่อวางมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลของการจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี การดำเนินการจัดการอาชีวศึกษา ในระบบทวิภาคีจึงมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาหลายแห่งประสบความสำเร็จโดยมีความร่วมมือ จากภาคเอกชน สถานประกอบการและนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีมีอัตราการได้งานทำสูงกว่าการศึกษาในระบบปกติ (ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี, แนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, 2556)

2.2.3 หลักเกณฑ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ได้มีการกำหนดหลักการและวิธีดำเนินการในการจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี โดยกำหนดให้การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการอาชีวศึกษา เป็นการร่วมมือจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งมีการกำหนดสิทธิและประโยชน์สำหรับสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาโดยสรุปสาระสำคัญในการจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีได้ ดังต่อไปนี้

(1) หลักการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

ก. การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาการวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา ที่แน่นอน

ข. การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่น ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไข ของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

ค. การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลง ระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลา ส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษา และเรียนภาคปฏิบัติ ในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

นอกจากนี้ได้กำหนดให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการ อาชีวศึกษาสามารถจัดการศึกษาในหลายรูปแบบรวมกันได้ แต่สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน การอาชีวศึกษานั้นจะต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการ ผลิตและพัฒนากำลังคน

หลักการในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีตามพระราชบัญญัตินี้ จึงจะต้อง เกิดขึ้นจากความตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษากับ สถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่จะจัดการศึกษาวิชาชีพพร้อมกัน

(2) วิธีการดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

การจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีนั้น มาตรา 51 ในการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคีที่เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและสถานประกอบการ ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันและสถานประกอบการ แห่งพระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ได้กำหนดกรอบการดำเนินการในการจัด การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยกำหนดให้ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีที่เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือ สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันการอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ

(3) คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกระดับคุณวุฒิประเภทวิชาและสาขาวิชา ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้น ได้กำหนดให้ต้องครอบคลุมอย่างน้อยสามด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ ซึ่งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 ได้ให้รายละเอียดไว้ดังต่อไปนี้

- ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา
 - ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน
 - ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ
- นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้ต้องมีคุณลักษณะพิเศษ คือ สามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันทีและมีสมรรถนะเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละสาขาในแต่ละระดับ

(4) โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคเรียนและการจัดการสำหรับโครงสร้างหลักสูตรและหน่วยกิตนั้นเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ โดยการฝึกอาชีพในสถานประกอบการต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของการจัดการศึกษาแต่ละระดับ

(5) ผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ได้กำหนดให้ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับ และครูผู้สอนวิชาชีพในสาขาวิชาของสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบ ต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพที่สอนไม่น้อยกว่าสี่สิบชั่วโมงต่อคนต่อปีการศึกษาจากสถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและในส่วนของสถานศึกษานั้น ต้องจัดให้มีผู้ที่มีประสบการณ์ มีความชำนาญ มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ มาถ่ายทอดทักษะประสบการณ์และความรู้แก่ผู้เรียนและผู้สอนไม่น้อยกว่า สองครั้ง ๆ ละ ไม่ต่ำกว่าสองชั่วโมงต่อสาขาวิชาต่อภาคเรียน

(6) ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

ได้กำหนดให้ในสถานศึกษาต้องมีครุภัณฑ์วิชาชีพสาขานั้น ๆ ส่วนสถานประกอบการต้องมีบุคลากรผู้ประสานงานและครูฝึก โดยในสถานศึกษาและสถานประกอบการต้องมีวัสดุ ครุภัณฑ์ พื้นที่และอุปกรณ์การศึกษาสำหรับผู้เรียน เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพ

(7) สถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ได้กำหนดให้ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และต้องมีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ อีกทั้งให้ผู้เรียนทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ โดยต้องมีการจัดทำแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ และแผนการนิเทศร่วมกับสถานประกอบการตลอดหลักสูตร เพื่อให้มีการจัดการเรียนในสาขาวิชาตรงความต้องการของสถานประกอบการ

โดยในการเรียนนั้น สถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต้องจัดให้มีการปฐมนิเทศก่อนการฝึกอาชีพและปัจฉิมนิเทศหลังเสร็จสิ้นการฝึกอาชีพ มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนการฝึกอาชีพ จัดให้มีครูนิเทศก์การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ และต้องมีการกำกับติดตามและประเมินผลการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการรวมถึงการประชาสัมพันธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้กับสถานประกอบการ ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบ

(8) สถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ได้กำหนดให้สถานประกอบการนั้น ต้องทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกับสถานศึกษา ทำสัญญาการฝึกอาชีพระหว่างผู้เรียนกับสถานประกอบการ ทำแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพและแผนการนิเทศร่วมกับสถานศึกษาตลอดหลักสูตร โดยสถานประกอบการจะต้องมีสวัสดิการและค่าตอบแทนที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนตามข้อตกลงระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาดังกล่าว

นอกจากนี้ สถานประกอบการต้องส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยลักษณะของงานที่ฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับการเรียนรู้ในสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา โดยจัดให้มีครูฝึกในสถานประกอบการ มีผู้ควบคุมการฝึกอาชีพ และมีผู้ประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานประกอบการและต้องมีการประเมินการฝึกอาชีพร่วมกับสถานศึกษาด้วย อีกทั้งสถานประกอบการต้องมีการประชาสัมพันธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนรับรู้ถึงการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีดังกล่าวด้วย

(9) ครูฝึกในสถานประกอบการ

ในกรณีของครูฝึกในสถานประกอบการนั้น ต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา โดยในส่วนของงานที่ฝึกอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องมีครูฝึกหนึ่งคนต่อผู้เรียนไม่เกินสิบคน ส่วนระดับปริญญาตรี ต้องมีครูฝึกหนึ่งคนต่อผู้เรียนไม่เกินแปดคน และครูฝึกในสถานประกอบการจะต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นครูฝึกตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

(10) คุณสมบัติของผู้เรียน

ได้กำหนดให้คุณสมบัติของผู้เรียนนั้นต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการศึกษา โดยต้องเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกจากสถานศึกษาและสถานประกอบการ

(11) การจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ

ได้กำหนดให้ต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแต่ละสาขาในแต่ละระดับ โดยผู้เรียนมีการบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมผลงานบันทึกคุณธรรมจริยธรรมและจิตอาสาให้เป็นไปตามแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

(12) ข้อกำหนดในการนิเทศ

ในการไปนิเทศผู้เรียนในสถานประกอบการตามแผนการฝึก แบ่งออกเป็นสองกรณี คือ การนิเทศในประเทศ โดยให้ครูนิเทศก์ไปนิเทศในสถานประกอบการ แห่งละไม่น้อยกว่าสามครั้งต่อภาคเรียน และการนิเทศที่เป็นความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับต่างประเทศ โดยในกรณีนี้ การนิเทศอาจแบ่งออกเป็นสามวิธี ดังนี้ (1) ให้ครูนิเทศก์ไปนิเทศอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อภาคเรียน (2) ให้ภาคีเครือข่ายในต่างประเทศเป็นผู้นิเทศแทน ต่อภาคเรียน และ (3) ให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนิเทศต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ

โดยให้การไปนิเทศการฝึกอาชีพเป็นไปตามแผนการฝึกที่จัดทำขึ้น หากการฝึกอาชีพไม่ครบถ้วน สถานศึกษาต้องจัดการฝึกอาชีพให้เป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา โดยครูนิเทศก์ต้องผ่านการอบรมการนิเทศการฝึกอาชีพจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือผู้ได้รับมอบหมาย ซึ่งในการนิเทศนั้น ชั่วโมงนิเทศการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ให้คิดเป็นเวลา ชั่วโมงสอนปกติ หากชั่วโมงสอนเกินภาระงานที่กำหนดสามารถเบิกค่าสอน เกินภาระงานได้ตามระเบียบของทางราชการ และให้การเดินทางไปนิเทศเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไปราชการได้ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

(13) การวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา

ได้กำหนดให้ต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรแต่ละระดับ ส่วนการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและใช้วิธีการประเมิน อย่างหลากหลายตามสภาพจริง สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอาชีพ โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนและสมรรถนะที่ต้องการ

(14) การประกันคุณภาพ

ในกรณีของการประกันคุณภาพหลักสูตรนั้น ได้กำหนดให้ทุกหลักสูตร ต้องกำหนดระบบการประกันคุณภาพไว้ให้ชัดเจนครอบคลุมทั้งคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

การบริหารหลักสูตร ทรัพยากรการจัดการอาชีวศึกษา ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน และกำหนดสมรรถนะรายวิชา โดยปรับปรุงรายวิชาเดิมหรือพัฒนารายวิชาใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของสถานประกอบการ

ส่วนการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา ได้กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษา ต้องมีคุณวุฒิตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับมีทักษะ และความสามารถในการกำกับดูแล มีความเชี่ยวชาญในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานโดยสถานประกอบการมีความพึงพอใจในศักยภาพผู้สำเร็จการศึกษา และมีใบรับรอง การฝึกอาชีพ จากสถานประกอบการ องค์กรเอกชน สมาคม องค์กรวิชาการ หรือองค์กรวิชาชีพ

ส่วนในกรณีของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับที่การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต้องปฏิบัติตามในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

2.3 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทักษะ ทางวิชาชีพ (IES3)

ทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานฉบับนี้อธิบายถึงส่วนประกอบของทักษะที่บุคคลที่พร้อมจะ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เป็นสมาชิกขององค์กรสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ (International Federation of Accountants : IFAC) จำเป็นต้องมีเพื่อให้ได้คุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการ ทำหน้าที่ฐานะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถประกอบอาชีพของตน ได้ในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความสามารถซึ่งปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนได้ดังกล่าวถึงทักษะ ที่จำเป็นสำหรับนักวิชาชีพบัญชีไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างฉลาดดลามี ด้วยกัน 6 ระดับคือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ประยุกต์ การวิเคราะห์การสังเคราะห์ และการประเมินผลซึ่งด้านทักษะทาง ปัญญาหรือการเรียนรู้ฉลาด ประกอบด้วย

- ความสามารถที่จะระบุกำหนดการได้มา การจัดระบบทางการบัญชี และเข้าใจ ในด้านสารสนเทศจากผู้อื่น และแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในยุคปัจจุบัน
- ความสามารถด้านการซักถาม ข้อเสนอแย้งวิชาชีพทางการบัญชี การทำวิจัย การคิดอย่างมีเหตุผลและเชิงวิเคราะห์ในการนำไปสู่การทำวิจัย การให้เหตุผล และการวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ
- ความสามารถที่จะระบุใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ไม่เป็นระบบในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยมาก่อน

2. ทักษะทางด้านบุคคล คือการมีทัศนคติ และพฤติกรรมความคิดของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เช่น จัดการตัวเอง ความคิดริเริ่ม อธิปไตย การเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานบัญชีให้เสร็จตามกำหนดเวลา ความสามารถที่จะเข้าร่วม การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสู่สากล พิจารณาการปรับใช้ค่านิยมทางการบัญชี จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจในการทำงานภายในองค์กร และความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบด้วย

- การบริหารจัดการที่มีทักษะใช้ในการบริหารจัดการตัวเอง
- มีความคิดริเริ่ม การมีอธิปไตย และการเรียนรู้
- ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด และสามารถจะจัดระบบการทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา
- ความสามารถที่จะคาดคะเนและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ
- การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม และทัศนคติในการตัดสินใจ การสงสัยเยี่ยงมืออาชีพ

3. ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การอยู่ร่วมกันคือ การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น ความขัดแย้ง จากการทำงานเป็นทีม การปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่วัฒนธรรม ภาษา ขนบธรรมเนียม หรือความคิดต่างกันการเจรจาหาข้อสรุปหรือข้อตกลงในสถานการณ์ทางวิชาชีพทางบัญชี การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนการพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ตลอดจนการฟังและอ่าน รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างประกอบด้วย

- ทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้คำปรึกษา ข้อขัดแย้งหรือปัญหา ใช้ในการปรึกษาหารือและแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น
- ทำงานเป็นหมู่คณะ
- ความหลากหลายในวัฒนธรรม เช่น ต่างเชื้อชาติ มีการทำงานในวัฒนธรรมต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียนรู้อย่างฉลาด
- นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันรูปแบบของการสื่อสารทางวาจาหรือลายลักษณ์อักษร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- รับฟังและเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้านภาษาและวัฒนธรรม

4. ทักษะด้านการจัดการธุรกิจและองค์กรคือ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจในการดำเนินกิจการและหน้าที่

รับผิดชอบ ความสามารถที่จะจัดและแบ่งหน้าที่งาน พัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ และการพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาวชิพประกอบด้วย

- การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการจัดหาแหล่งทรัพยากรทางการลงทุน และการตัดสินใจ
- ความสามารถที่จะจัดระบบการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และมอบหมายงาน ในการจูงใจและพัฒนาบุคลากรในองค์กร
- มีความเป็นผู้นำสูง

5. ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่เป็นทักษะสำหรับนักวิชาชีพบัญชี เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ ที่ต้องมีความชำนาญในศาสตร์ เช่น การคำนวณในเชิงประยุกต์ทางคณิตศาสตร์ การคำนวณทางสถิติ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสามารถนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ในการ

- จำลองการตัดสินใจในการทำงาน
- การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร และการควบคุมภายใน
- การวัดมูลค่า ของรายการที่ถูกต้องครบถ้วนเชื่อถือได้
- การรายงานทางการบัญชี การปรับปรุงบัญชีที่ถูกตามหลักการบัญชี
- การปฏิบัติตามกฎหมายในทางวิชาชีพบัญชี
- การปฏิบัติตามข้อบังคับอื่น ๆ ที่ได้มีการกำหนดไว้สำหรับนักวิชาชีพบัญชี

2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 ทฤษฎีความคาดหวัง

ทฤษฎีความคาดหวังถูกนำเสนอโดย Victor Vroom (1964) ได้เสนอรูปแบบของความคาดหวังในการทำงานซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในการอธิบายกระบวนการจูงใจของมนุษย์ในการทำงานโดย Vroom มีความเห็นว่าการที่จะจูงใจให้บุคคลทำงานเพิ่มขึ้นนั้นจะต้องเข้าใจกระบวนการทางความคิดและการรับรู้ของบุคคลก่อน บุคคลจะได้รับการกระตุ้นให้กระทำสิ่งซึ่งสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ถ้าเชื่อในคุณค่าตามเป้าหมายและเห็นว่าจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายได้ ในทฤษฎีความคาดหวังกล่าวว่าแต่ละบุคคลจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงาน โดยถือเกณฑ์ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงาน และการได้รับรางวัล ทฤษฎีนี้ถือว่าความเชื่อบุคคลจะนำไปสู่การเกิดผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้เกิดพฤติกรรม ที่จะนำไปสู่เป้าหมายและเลือกพฤติกรรมที่คาดว่าจะประสบความสำเร็จสูงสุด และความคาดหวังที่มากขึ้นจากผู้ว่าจ้าง ลูกจ้าง และ

สาธารณชน ที่มีต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในการทำงานและสังคม เป็นการเพิ่มความสำคัญของทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานทางวิชาชีพบัญชี (2555)

ทฤษฎีแห่งความคาดหวัง (Expectancy Theory) ของ Vroom (1964, pp. 91-103) บางทีเรียกว่า ทฤษฎี V. I. E. เนื่องจากมีองค์ประกอบของทฤษฎีที่สำคัญ คือ

V มาจากคำว่า Valence ซึ่ง หมายถึง ความพึงพอใจ

I มาจากคำว่า Instrumentality ซึ่งหมายถึง สื่อเครื่องมือ วิธีทางที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจ

E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ บุคคลมีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้นจึงต้องพยายามกระทำการด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วตามที่ตั้งความหวัง หรือคาดหวังเอาไว้แล้ว บุคคลก็จะได้รับความพึงพอใจ และขณะเดียวกันก็จะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นไปอีกเรื่อย ๆ (อ้างอิงข้อมูลมาจาก pirun.ku.ac.th สืบค้นเมื่อ วันที่ 12 ธันวาคม 2558)

ปัจจัยหลักทฤษฎีความคาดหวังของ Vroom มี 4 ประการ คือ

1. ความคาดหวัง หรือความคาดหวัง คือ ความเชื่อเกี่ยวกับความน่าจะเป็น พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจะก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

2. ความพอใจ คือ ความรุนแรงของความต้องการของพนักงานสำหรับผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่งความพอใจอาจจะเป็นบวกหรือลบได้ภายในสถานการณ์ของการทำงานเราอาจจะคาดหวังได้ว่าผลลัพธ์

3. ผลลัพธ์ คือ ผลที่ติดตามมาของพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งและอาจจะแยกประเภทเป็นผลลัพธ์ระดับที่หนึ่ง และผลลัพธ์ระดับที่สองผลลัพธ์ระดับที่หนึ่งจะหมายถึงผลการปฏิบัติงานที่สืบเนื่องมาจากการใช้กำลังความพยายามของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

4. สื่อกลาง หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์

สรุปได้ว่า ความคาดหวังเป็นความรู้สึกของบุคคลถึงพฤติกรรม หรือตำแหน่งที่เหมาะสมของตนเอง หรืออาจเป็นความรู้สึกถึงความเหมาะสมในบทบาทของผู้อื่น หรืออีกนัยหนึ่งความคาดหวังของบุคคล เป็นความรู้สึกของบุคคลต่อตนเองอย่างหนึ่งว่าตนเองควรจะประพฤติปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือต่องานที่ตนรับผิดชอบอยู่ ความคิดดังกล่าวนี้ยังรวมไปถึงการคิดถึงบุคคลอื่น เช่น ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน (อ้างอิง Vroom, V. H. (1964). Work and motivation. New York: John Wiley & Sons)

ภายใต้ความคาดหวัง (Expectations) กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยการสร้างคุณภาพ โอกาส และความร่วมมือ จะส่งผลให้เกิด ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค ระดับเทคโนโลยี มีคุณภาพและ

สมรรถนะเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการ และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการกำลังคนเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดสังคมแห่งปัญญา (Wisdom Society) สร้างความมั่นคงมั่งคั่งในสังคมอุดมปัญญา สนับสนุนสถานศึกษาให้ผลิตกำลังคน ที่เพียงพอเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของชุมชนจากการพัฒนาอาชีพ ตามภูมิสังคมอาชีพ เพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ

2.4.2 ทฤษฎีความพร้อม

คำว่า “พร้อม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นคำวิเศษณ์ที่มีความหมายว่า ครบถ้วน ส่วนคำว่า “ความพร้อม” เป็นคำนามซึ่งมีความหมายว่าความครบครัน หรือมีทุกอย่างครบแล้ว ดังนั้นหากจะแปลความหมายของความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาแล้ว ก็น่าจะให้ความหมายว่า สภาพที่มีทุกสิ่งทุกอย่างครบครันที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ได้ (สมพงษ์ เทียงธรรม, 2536, น.10)

ความพร้อม (Readiness) หมายถึง สภาพบุคคลหรือองค์กรที่มีภาวะสมบูรณ์ ทั้งทางกายและกระบวนกร มีความสามารถที่จะเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันได้อย่างสัมฤทธิ์ผล (สุริยัน ชมพูธัญ, 2548, น.5) หรือความพร้อมสูงสุดคือความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย (มัทนชัย สุทธิพันธ์, 2556)

กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) หมายถึง สภาพความพร้อมหรือวุฒิภาวะของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อวัยวะต่างๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานและประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของหู ตา ประสาทสมองกล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่หรือสิ่งใหม่ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เห็น ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมตามองค์ประกอบต่างๆ ดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

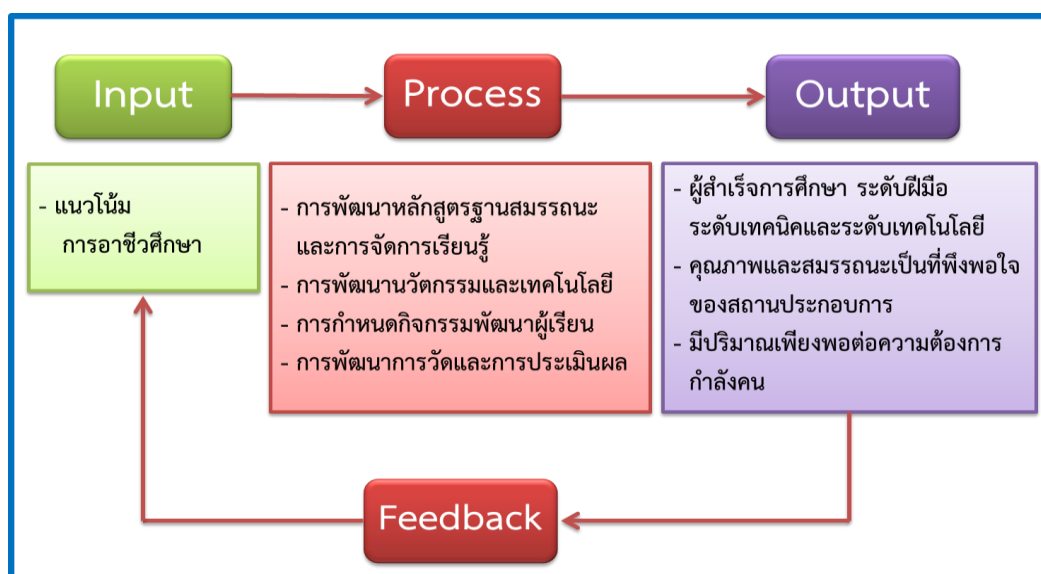
กล่าวโดยสรุปความพร้อมของนักศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กำหนดให้ต้องครอบคลุมอย่างน้อยสามด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ สามารถทำงานได้ตรงตามความถนัดของตนเอง และมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงาน ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในตลาดแรงงาน

2.4.3 ทฤษฎีระบบ (SYSTEM THEORY)

วิธีการเชิงระบบ (Systems Approach) (ทิตินา แชมมณี , 2545, น.199) หมายถึง การจัดองค์ประกอบของระบบในกรอบความคิดของตัวป้อน กระบวนการ กลไกควบคุม ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับและนำเสนอผังของระบบในรูปแบบของระบบที่สมบูรณ์ ทฤษฎีระบบ

(System Theory) มีนักคิดหลายคนทั้งรุ่น ก่อนและปัจจุบันคิดค้นได้นำมาดัดแปลงจนเป็นแนวคิดที่สามารถใช้งานได้ ดังเช่น (เกลียว บุรีภักดี, 2545) และ สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (2550) ได้ศึกษาค้นคว้าซึ่งสรุปได้ดังนี้ (2558 :ออนไลน์) มีต้นกำเนิดมาจากนักทฤษฎีองค์การและนักชีววิทยาคือ โบลด์ดิงและ เบอร์ทาแลนดีไฟ (Boulding and Bertalanffy) ที่มององค์การในฐานะสิ่งมีชีวิต โดยมองในรูประบบเปิดเหมือนระบบกายวิภาคของสิ่งมีชีวิต (Anatomy) ต่อมาได้ถูกนำมาใช้ในสายวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์โดยความหมายของระบบ ก็คือการรวมตัวของสิ่งที่เกี่ยวข้องกันมีความสัมพันธ์กันร่วมกันทำงานอย่างผสมผสาน เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันโดยถ้ามีการเปลี่ยนแปลงตัวแปรใดก็ตามที่อยู่ในระบบนั้นๆจะส่งผลไปถึงอีกสิ่งหนึ่งภายใต้ขอบเขตที่กำหนดซึ่งการกำหนดขอบเขตทำให้สามารถสรุปวงจำกัดได้ว่าเราต้องการที่จะศึกษาถึงสิ่งใด เช่นมีเชื้อโรคเข้ามาสู่ร่างกายตัวหนึ่ง เราอยากรู้ว่าเชื้อโรคนี้อาจส่งผลอย่างไรต่อปอดเราก็คิดว่าเราจะศึกษาเฉพาะปอดในวงการแพทย์จะขีดที่กำหนดอยู่ตลอดจะอธิบายออกเป็นระบบทั้งหมดแบ่งร่างกายออกเป็นระบบ เช่น ระบบสมอง ระบบหู คอ จมูกระบบตา (แพทย์จักษุ) จะแบ่งเป็น sector เพื่อใช้ในการอธิบายง่ายขึ้นเพราะถ้าอธิบายทั้งร่างกายจะอธิบายยาก แต่ถ้าอธิบายทีละส่วนทีละระบบและเมื่อเกิดสิ่งหนึ่งจะส่งผลต่อสิ่งหนึ่ง (2558 : ออนไลน์)

หากพิจารณาถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา ในเชิงระบบสามารถแสดงดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แสดงรูปแบบเชิงระบบในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน

(ที่มา : อนันท์ งามสะอาด, 2553) <https://sisatblog.wordpress.com>

จากรูปที่ 2.1 แสดงรูปแบบเชิงระบบในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ปัจจัย (Input) ได้แก่ แนวโน้มการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (2552 – 2561) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 และภารกิจของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
2. กระบวนการ (Process) ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะการจัดการเรียนรู้การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาการวัดและการประเมินผล
3. ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค ระดับเทคโนโลยี มีคุณภาพและสมรรถนะเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการกำลังคน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีบทความวิชาการและงานวิจัยที่สอดคล้อง เพื่อสนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่

ต่อลาภ สุขพันธ์ (2546) ศึกษาเรื่อง คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรู้ความสามารถ คุณสมบัตินี้ที่พึงประสงค์คือ นักบัญชีที่จบปริญญาตรี โดยมีเกรดเฉลี่ย 3.0 ขึ้นไป และมีความรู้ด้านภาษีอากร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าคุณสมบัติในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องใช้สำนักงานเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์มากที่สุด ด้านใช้ภาษาต่างประเทศนั้น พบว่า การเขียนภาษาอังกฤษเป็นคุณสมบัติของนักบัญชี เป็นคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุด ด้านคุณธรรม จริยธรรม สถานประกอบการพึงประสงค์นักบัญชีที่มีความรับผิดชอบมากที่สุด และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ การไม่ละทิ้งงานโดยไม่มีเหตุอันควร จะเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์มากที่สุด

เจนจิรา จันทร์ขาว (2547) ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากการมีส่วนร่วม

ในการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งตะวันออกโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งตะวันออกที่มีเพศ วุฒิการศึกษา แตกต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่งตะวันออกที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้วิชาชีพ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านประสบการณ์แตกต่างกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านมีความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพ็ชรารภรณ์ ชัชวาลชาญชกิจ (2557) ศึกษาเรื่องการศึกษาการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาเอกชนในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยใช้การเก็บแบบสอบถามจากตัวอย่างซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อนำมาวิเคราะห์โดยสถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่าในการจัดการศึกษาผลการดำเนินการส่วนใหญ่ประสบผลสำเร็จในระดับมาก ทั้งในแง่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิต ผลลัพธ์ สภาพแวดล้อม และในภาพรวม ขณะที่ในการดำเนินการมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี อาทิ ความไม่เหมาะสมของหลักสูตรกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความพร้อมของสถานประกอบการ ความพร้อมของสถานศึกษา ความพร้อมของผู้เรียน และการขาดการส่งเสริมสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

สุรวดี อินสุวรรณ์ (2544) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของสถานประกอบการเกี่ยวกับการเข้าร่วมการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ประชากรคือ สถานประกอบการโรงเรียนในจังหวัดสงขลา จำนวน 21 โรงแรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก และแบบบันทึกการสังเกต ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหารและครูฝึกเห็นด้วยกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา ที่กำหนดให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 2) ผู้บริหารและครูฝึกเห็นด้วยกับการสอนให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐาน สามารถที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้ 3) ผู้บริหารและครูฝึกไม่เห็นด้วยกับการนิเทศติดตามผลของวิทยาลัย เพราะมีการนิเทศติดตามผลน้อย ไม่เป็นระบบ วิทยาลัยควรให้ความสำคัญในการนิเทศติดตามผลให้มากโดยกระทำอย่างต่อเนื่อง 4) ผู้บริหารและครูฝึกไม่เห็นด้วยกับการกำหนดหัวข้อเนื้อหาในการวัดและประเมินของวิทยาลัย เพราะเนื้อหาไม่ครอบคลุมกับงานในสถานประกอบการ ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรทำการศึกษาเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่ผ่านการศึกษาในระบบทวิภาคีมาแล้ว 2) ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนในระบบทวิภาคีกับนักเรียนในระบบปกติในสาขาเดียวกัน

นรินทร์ แก้วทอง (2544) ศึกษาเรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภท ข่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความเห็นของผู้ปกครองและ วิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ ประชากรคือ นักเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หลักสูตร ประกาศนียบัตร (ปวช.) และผู้ปกครองของนักเรียนระบบทวิภาคีประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในระดับมากทุกด้าน นักเรียนได้ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในระดับปฏิบัติ มากทุกด้าน ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมาก ผู้ปกครองได้ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี นักเรียนและผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชา ต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต่างกัน

ประพล วิระพรสวรรค์ (2544) ศึกษาเรื่อง การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภท วิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ ประชากร คือ สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคใน ภาคใต้ เพื่อสอบถามผู้จัดการและผู้ควบคุมการฝึกหรือครูฝึก โดยสอบถามข้อมูลทั่วไปของสถาน ประกอบการ ระดับการปฏิบัติตามแนวคู่มือและระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติตามแนวคู่มือการ จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผลการศึกษาพบว่าสถานประกอบการเห็นด้วยกับข้อปฏิบัติตามแนว คู่มือทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้จัดการ และผู้ควบคุมการฝึกหรือครูฝึก พบว่า มีความเห็นแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป 1) ควรทำการวิจัยความ พร้อมและสภาพปัญหาในการจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีในสถานประกอบการ 2) ควรศึกษา ทักษะสถานประกอบการต่อการเข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

มานะ วาจาस्थ्य (2546) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี ความรู้ทางวิชาการ ทักษะความสามารถในการปฏิบัติงาน กิจนิสัยในการทำงาน วิชาช่าง อุตสาหกรรม ปี 2546 ประชากรคือ ผู้จัดการ ผู้ควบคุมการฝึก และครูฝึก จากสถานประกอบการ ที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กซึ่งจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับ ปวช. มีความต้องการ คุณลักษณะของผู้เรียนระบบทวิภาคีประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย 1) ควรศึกษากิจนิสัยในการทำงานของผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อันพึงประสงค์ของสถานประกอบการ 2) ควรศึกษาเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะของผู้เรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานประกอบการขนาดเล็กกับสถานประกอบการขนาดใหญ่

วิจิตร ขวัญเอียด (2546) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคใต้ ประชากรคือ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มภาคใต้ โดยใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการจัดอาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและผูปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคใต้ ใน ด้านการจัดองค์กร การรับนักเรียน การจัดการเรียนการสอน ความร่วมมือกับสถานประกอบการ การ ติดตามและการประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะ ในการทำ วิจัยควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบข้อแตกต่างของปัญหาการจัดการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระหว่าง ผู้บริหารกับผูปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในแต่ละด้าน

พิทักษ์ เสมอพันธุ์ (2546) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างยนต์ ของวิทยาลัยเทคนิค ประชากร คือผู้บริหาร และครูปฏิบัติการสอน ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนนักเรียน ระบบทวิภาคีในสถานศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างยนต์ ของวิทยาลัยในเขตการศึกษา 12 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการทำวิจัยในเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ ปัญหาการนิเทศและติดตามการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี

สุขวสา พงษ์อนันต์โยธิน (2549) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการด้าน เทคโนโลยีทางการศึกษาของอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรคือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หัวหน้างานหลักสูตร ครู อาจารย์ โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการจัดการด้าน เทคโนโลยีทางการศึกษา ของอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสม ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และนักศึกษา มีความพึงพอใจ ในระดับมาก ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความ ต้องการการจัดการศึกษาด้านเทคโนโลยี ของอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาคอื่น ๆ

ธานินทร์ ศรีชมพู (2557) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประชากรคือ ผู้บริหาร สถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานระบบทวิภาคีและครูที่สอนในระบบทวิภาคี โดย การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผลการศึกษาพบว่า 1) การ บริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ 2) รูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่

1) คณะกรรมการบริหารงานระบบทวิภาคีในสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1.1) คณะกรรมการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี 1.2) หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี 7 ขอบข่ายงานการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 8 ภารกิจ 3) กระบวนการประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำหรือการสั่งการ การลงมือปฏิบัติ การควบคุมตรวจสอบและประเมิน และการปรับปรุงและพัฒนา 4) สมรรถนะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3 สมรรถนะ และ 5) ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) การประเมิน รูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีประโยชน์อยู่ใน ระดับมากที่สุด ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ การ บริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดตั้ง และกลไกการประสาน ส่งเสริมเครือข่ายที่เหมาะสม เพื่อการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา

พิทยา ชินะจิตพันธ์ (2555) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรม ของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยศึกษาเอกสารการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีในอดีต ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและศึกษาความต้องการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จากกลุ่มตัวอย่างคือหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีครูในสถานศึกษา และครูฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 88 คน แล้วนำมาวิเคราะห์จัดทำเป็นชุดฝึกอบรมและส่วน สนับสนุน 3 องค์ประกอบ ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ชุดฝึกอบรม 6 หน่วย และส่วนสนับสนุน 3 องค์ประกอบ คือ 1) ศูนย์เครือข่ายทวิภาคี 2) ศูนย์ฝึกอบรม และ 3) ศูนย์บริการ เมื่อนำชุดฝึกอบรมไปใช้ในการอบรม ผลสัมฤทธิ์ของแบบทดสอบแสดงให้เห็นว่าชุดฝึกอบรม มีประสิทธิภาพ ครูและครูฝึกมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรม รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับพึงพอใจมาก และเมื่อนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งกำหนดให้เป็นอาชีวศึกษาจังหวัดนำร่อง ปรากฏผลว่าผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทั้งหมด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้จัดการสถานประกอบการหรือผู้ควบคุมการฝึกอาชีพครู และครูฝึกกรมทั้ง นักศึกษาฝึกอาชีพ ต่างมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ปิยธาริน วรสินวัฒนา (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ เลือกรเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี กรณีศึกษา นักเรียนอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยทางด้านการศึกษาของ

นักเรียนอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยทางด้านการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี ได้แก่ เพศ ส่วนตัวแปรความสนใจของนักเรียน ความคาดหวังถึงการทำงานในอนาคต และอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผลการศึกษาปัจจัยด้านครอบครัวพบว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในขณะที่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับปัจจัยทางด้านการศึกษา คือ เกรดเฉลี่ย การรับรู้ข่าวสารทางการศึกษา ภาพลักษณ์ของหลักสูตร และสาขาวิชาที่เปิดสอน ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยครั้งนี้ สถานศึกษาควรทำการสำรวจถึงสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของนักเรียนและจัดหาบุคลากรผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นเพื่อเปิดการสอนเพิ่มเติมหรือสร้างเสริมและพัฒนาวิชาชีพใหม่ที่ทันสมัย ในขณะเดียวกันภาครัฐควรมีการสนับสนุนสถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบทวิภาคีมากขึ้น ตลอดจนทำการประชาสัมพันธ์สถานประกอบการและสถานศึกษาที่ร่วมมือกันจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีจนประสบความสำเร็จให้แก่หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแบบอย่างต่อไป

ผกา มาศ ชัชวาลย์ (2550) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 3 ด้านคือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 3 ด้านคือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 200 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อการบริหารจัดการ ศึกษา ระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม 2) ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

บุญยาพร แสงทอง (2554) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ วิทยาลัยเทคนิคชุมพร การศึกษาครั้งนี้

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ด้านผู้เรียน ครู- อาจารย์นิเทศและกระบวนการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค ชุมพร และเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ประกอบการ โดยจำแนกผู้ประกอบการออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้จัดการ ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 90 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค ชุมพรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ประกอบการมีความพึงพอใจด้านผู้เรียนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับมาก ส่วนความพึงพอใจน้อยที่สุดคือความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้านครู- อาจารย์นิเทศมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ส่วนความพึงพอใจน้อยที่สุดคือการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับผู้ประกอบการ ส่วนด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้ประกอบการ มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนรับสมัครและคัดเลือกนักเรียนนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนความ พึงพอใจด้านสถานศึกษาจัดฝึกอบรมให้ความรู้แนวทางการฝึกอาชีพแก่ครูฝึกในสถานประกอบการต่ำสุด 2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจ พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 3 ขนาด มีความพึงพอใจด้านผู้เรียนด้านครู- อาจารย์นิเทศ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ยุพาวดี ศิริปริดี และคณะ (2559) ศึกษาเรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จากการศึกษาพบว่าการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมและทุกรายด้านมีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีความพร้อมและได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการเป็นอย่างดีในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จึงส่งผลให้มีสภาพการดำเนินงานในระดับมาก เปรียบเทียบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน มีการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานประเภทสถานศึกษา และไม่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้านการวางแผน สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการรับนักเรียนเข้าฝึกอาชีพจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นการคัดกรองนักเรียนก่อนออกฝึกอาชีพ (2) ด้านการประสานงานสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมประสานงานระหว่างสถานประกอบการกับผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการฝึกอาชีพและการติดต่อประสานงานด้านต่าง ๆ (3) ด้านบุคลากร สถานศึกษาควรมีการจัดครูและครูฝึกที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (4) ด้านหลักสูตร สถานศึกษาควรมีการให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับ

การนำหลักสูตรไปใช้ (5) ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรมีการประสานงานระหว่างสถานศึกษา (6) ด้านการวัดผลและประเมินผล สถานศึกษาควรมีกระบวนการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ เพื่อนำไปเป็นแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลต่อไป (7) ด้านการติดตามผล สถานศึกษาควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในครั้งต่อไป (8) ด้านการทดสอบมาตรฐานฝีมือสถานศึกษาควรมีการทดสอบมาตรฐานฝีมือนักเรียนที่ผ่านการฝึกระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อเป็นตัวชี้วัดให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบถึงประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา

จันทนา เจตินัย (2555) ศึกษาเรื่อง การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เพิ่มมูลค่าของนักศึกษาสาขาการบัญชี ตามข้อกำหนดของหน่วยงานรัฐและองค์กรวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เพิ่มมูลค่าของนักศึกษาสาขาการบัญชี ระหว่างมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES) กับหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด ประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี พ.ศ. 2553 และมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2554 ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เพิ่มมูลค่าของนักศึกษาสาขาการบัญชีในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ตามลำดับ ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพที่ดี และมีความรับผิดชอบด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาและนักศึกษาอาชีวศึกษา มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standard for Professional Accountant : IES) ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 ฉบับที่ 4 และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี นอกจากนี้ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี พ.ศ. 2553 และนักศึกษาอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2554

เบญจรัตน์ ราชฉวาง และคณะ (2558) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาแบ่งออกเป็น ระยะที่ 1 พัฒนาการประกอบประกอบด้วย ครูผู้สอนแผนกวิชาการตลาด จำนวน 2 คน นักศึกษาแผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยพาณิชยการบางนา จำนวน 30 คน ระยะที่ 2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศการสอน ครูผู้สอนในรายวิชา ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 67 คน ระยะที่ 3 ประเมินผลการดำเนินงานตาม

รูปแบบ คือ ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการผลการศึกษพบว่า การประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง และสามารถสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

วิชาพรรณ กิ่งวัชรพงศ์ และคณะ (2554) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านการโรงแรมและบริการงานบริการส่วนหน้า ตามมาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรม การโรงแรม การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะวิชาชีพ ด้านการโรงแรมและบริการ งานบริการส่วนหน้า ตามมาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรม การโรงแรม 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดทำโมดูลการเรียนฐานสมรรถนะวิชาชีพด้านการโรงแรมและการบริการ งานบริการส่วนหน้า ตามมาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรม การโรงแรม ผลการศึกษาพบว่า 1) จากการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะวิชาชีพ ด้านการโรงแรมและบริการ พบว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ 2) จากการวิเคราะห์ข้อมูล การนำโมดูลการเรียนฐานสมรรถนะวิชาชีพ ด้านการโรงแรมและบริการ งานส่วนหน้าโรงแรมไปใช้ ตามมาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรม การโรงแรม พบว่าโมดูลฐานสมรรถนะที่สร้างขึ้น จากมาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรม การโรงแรม มีความเหมาะสมในการใช้เป็นชุดการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามความต้องการของสถานประกอบการมากที่สุด

ประภาส เกตุไทย (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 2) ศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) พัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 4) ประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาวิภาคี เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มการประชุมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินกลยุทธ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีการดำเนินงานในด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า มีปัญหาการส่งเสริมความรู้ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 2) ปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่พบมาก ได้แก่ สถานประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีการวางระบบและวิธีการในการนิเทศการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ส่วนความต้องการทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการวัดผลและประเมินผล ควรมีเกณฑ์การ

วัดผล ที่แน่นอนและประเมินอย่างต่อเนื่อง 3) กลยุทธ์การบริหารการจัดการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือตอนล่างประกอบด้วย 10 กลยุทธ์ 36 มาตรการ และ 69 ตัวชี้วัด 4) ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารการจัดการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า กลยุทธ์ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากและมากที่สุด

พินนศิลป์ ทัพนันตกุล (2552) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่าระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่าทุกด้านประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความสามารถในการปรับตัว มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านความพึงพอใจ ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และด้านความสามารถในการผลิตมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

ลัดดาวัลย์ หมวกพิมาย (2555) ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคีกับการเรียนรู้ตามคุณลักษณะแรงงานระดับอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 328 คน เป็นอาจารย์สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และครูฝึกจากสถานประกอบการ ผลการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นของอาจารย์สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนที่มีการจัดหลักสูตรทวิภาคีและครูฝึกสถานประกอบการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคีในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการจัดการเรียนการสอนทวิภาคีเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง สามารถฝึกทักษะประเมินผลโดยความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา กับสถานประกอบการ และด้านการจัดหลักสูตร พบว่าการพัฒนาหลักสูตรทวิภาคีมีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานและด้านการนิเทศการศึกษา พบว่าการนิเทศการศึกษามีการติดตามความก้าวหน้าของงานที่ปฏิบัติของนักศึกษาร่วมกับสถานประกอบการตามลำดับ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้

- ด้านคุณลักษณะ พบว่า

เพศ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน (ยุพาวดี ศิริปรีดี, 2559) และผู้บริหารมีทัศนคติต่อคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ที่ไม่แตกต่างกัน (เจนจิรา จันทร์ขาว, 2547)

อายุ ที่แตกต่างกัน คือกลุ่ม 31-35 ปี กลุ่มอายุ 36-40 ปี และกลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไป การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในภาพรวมและทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน (ยุพาวดี ศิริปรีดี, 2559) และอายุไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม (ผกามาศ ชัชวาลย์, 2550)

ระดับการศึกษาแตกต่างกัน คือ กลุ่มมีการศึกษาระดับปริญญาตรี กับกลุ่มมีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในภาพรวมและทุกรายด้านแตกต่างกัน (ยุพาวดี ศิริปรีดี, 2559) และระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม (ผกามาศ ชัชวาลย์, 2550)

ตำแหน่งหน้าที่ ที่แตกต่างกัน คือ กลุ่มผู้บริหาร กับกลุ่มครูผู้สอน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาในภาพรวมและทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน (ยุพาวดี ศิริปรีดี, 2559) ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับประสิทธิผลของการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาไม่แตกต่างกัน (พิมณศิลป์ ทัพนันตกุล, 2552)

ประสบการณ์ทำงาน การศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม (ผกามาศ ชัชวาลย์, 2550) แต่ประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน คือ กลุ่มมีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี กลุ่มมีประสบการณ์ 10-15 ปี และกลุ่มมีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในภาพรวมและทุกรายด้านแตกต่างกัน (ยุพาวดี ศิริปรีดี, 2559)

- ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการนักศึกษาที่มีคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ การสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงานมากที่สุด (ต่อลาภ สุขพันธ์, 2546) (สุรวดี อินสุวรรโณ, 2544) (มานะ วาจาสัตย์, 2546) และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เพิ่มมูลค่าของนักศึกษาสาขาการบัญชีในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพที่ดีและมีความรับผิดชอบด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาและนักศึกษาอาชีวศึกษา มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(International Education Standard for Professional Accountant : IES) ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 ฉบับที่ 4 และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี นอกจากนี้ นักศึกษา สถาบันอุดมศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา การบัญชี พ.ศ. 2553 และนักศึกษาอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องตามมาตรฐาน คุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2554 (จันทนา เจริญ, 2555)

- ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป พบว่า ผู้บริหารและครูฝึกในสถาน ประกอบการเห็นด้วยกับการสอนให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษาต่างประเทศ (สุรวดี อินสุวรรณ์, 2544) และนักเรียนที่เรียนระบบทวิภาคีมีความสามารถในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ดี (พิ มนศิลป์ ทัพนันตกุล, 2552)

- ด้านสมรรถนะวิชาชีพ พบว่า การประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการ เรียนการสอน เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง มี ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และสามารถสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานประกอบการ (เบญจรัตน์ ราชฉวางและคณะ, 2558) (สุรวดี อินสุวรรณ์, 2544)

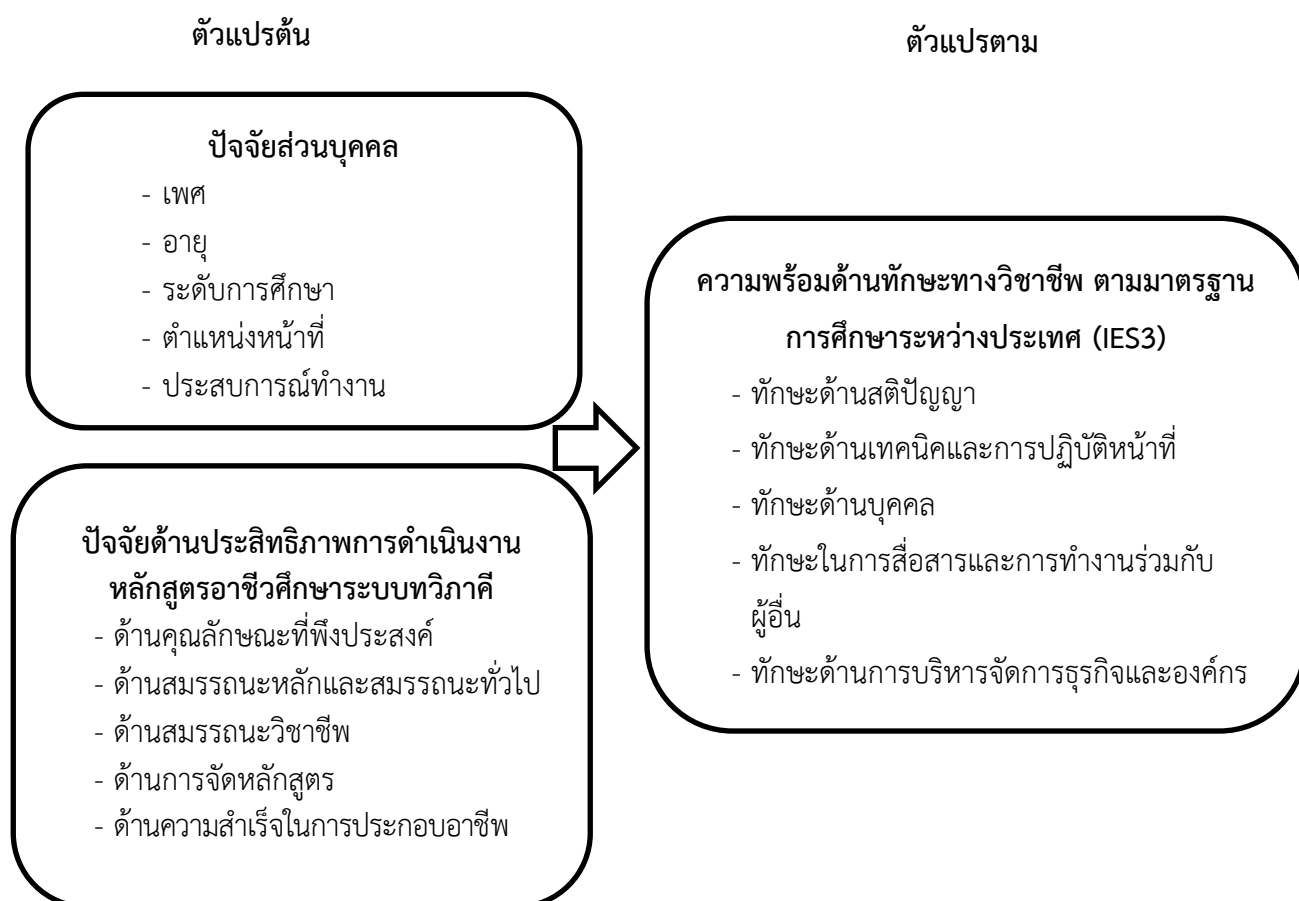
- ด้านการจัดหลักสูตร พบว่า สถานประกอบการมีความสนใจและพึงพอใจในการเข้า ร่วมการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีในระดับมาก (เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาญชนกิจ, 2557) (ปยุตพร แสงทอง, 2554) สถานประกอบการเห็นด้วยกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษาที่กำหนดให้สถาน ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การติดตามและ การประเมินผลซึ่งผลการประเมินความพึงพอใจเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานการพัฒนา รูปแบบ การจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถาน ประกอบการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (สุรวดี อินสุวรรณ์, 2544) (ประพล วีระพรสวรรค์, 2544) (วิจิตร ขวัญเอียด, 2546) (พิทยา ชินะจิตพันธ์ุ และคณะ, 2555) (เบญจรัตน์ ราชฉวาง และคณะ, 2558)

- ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจและสนใจใน การเรียนในระบบทวิภาคีจนจบการศึกษา สถานประกอบการมีความพึงพอใจในตัวผู้จบการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สังคมมีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าของผู้เรียนระบบทวิภาคี ผู้ศึกษามี ความภาคภูมิใจในตนเองจากการเรียนระบบทวิภาคี สามารถปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้ทันที โดยไม่ต้องทดลองงาน และสามารถประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองชอบและถนัด (เพ็ชรภรณ์ ชัชวาล ชาญชนกิจ, 2557) (ผกามาศ ชัชวาลย์, 2550) (พิมนศิลป์ ทัพนันตกุล, 2552)

- ด้านปัญหา พบว่าความไม่เหมาะสมของหลักสูตรกลางของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความพร้อมของสถานประกอบการ ความพร้อมของสถานศึกษา ความ พร้อมของผู้เรียน และการขาดการส่งเสริมสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องปัญหาการจัด

การศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่พบมาก ได้แก่ สถานประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีการวางระบบและวิธีการในการนิเทศการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการการนิเทศติดตามผลน้อย สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการนิเทศติดตามผลให้มากปัญหาการส่งเสริมความรู้การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการจัดการองค์กร การรับนักเรียนการจัดการเรียนการสอน ความร่วมมือกับสถานประกอบการ การติดตามและการประเมิน โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาญชนกิจ, 2557) (สุรวดี อินสุวรรณ์, 2544)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) สรุปได้ตามรูปภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการเก็บจากครูผู้สอนหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดวิธีการวิจัยในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 3.1 การพัฒนาสมมติฐาน
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การพัฒนาสมมติฐาน

เนื่องจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีน้อย ดังนั้นในการตั้งสมมติฐานในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงงานวิจัยในอดีตสำหรับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพของนักศึกษาที่ใกล้เคียงมาพัฒนาสมมติฐานโดยกำหนดดังนี้

1. สมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของครูผู้สอนวิชาชีพตามหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ทำงาน ดังนี้

1.1 ด้านเพศ กับระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ผู้วิจัยนำผลการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกันมาพิจารณา ผลการศึกษาของ ยูพาวดี ศิริปริดี (2559) ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่าเพศต่างกันการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ผกามาศ ชัชวาลย์ (2550) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อการบริหารจัดการระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม ถึงแม้ว่าผลการศึกษาไม่ชัดเจนในเรื่องปัจจัยทางด้านเพศ แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาคั้งนี้ จะทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าวอีกครั้งตามสมมติฐานที่ 1 คือ

H1 : เพศ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามสมรรถนะมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) แตกต่างกัน

1.2 อายุ กับระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามสมรรถนะมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงมาพิจารณาของ ยูพาวดี ศิริปริดี (2559) ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่าอายุแตกต่างกันการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไม่แตกต่างกัน ผกามาศ ชัชวาลย์ (2550) พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมนศิลป์ ทัพนันตกุล (2552) พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในระดับประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชไม่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาคั้งนี้ จะทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าวอีกครั้งตามสมมติฐานที่ 2 คือ

H2 : อายุ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) แตกต่างกัน

1.3 ด้านระดับการศึกษา กับระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามสมรรถนะมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ผู้วิจัยนำผลการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกันมาพิจารณา ผลการศึกษาของ พิมนศิลป์ ทัพนันตกุล (2552) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมาก

ที่สุด รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด ไม่พบความแตกต่างด้านระดับการศึกษา ซึ่งตรงกันข้ามกับผลการศึกษาของ ยูพาวดี ศิริปรีดี (2559) ศึกษาเรื่อง การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่าระดับการศึกษาแตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวมและทุกด้านแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้ จะทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าวอีกครั้งตามสมมติฐานที่ 3 คือ

H3 : ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) แตกต่างกัน

1.4 ตำแหน่งหน้าที่ กับระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ผู้วิจัยนำผลการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกันมาพิจารณา ผลการศึกษาของ พินนิตศิลป์ ทิพนันตกุล (2552) พบว่า ไม่พบความแตกต่างในด้านหน้าที่ที่รับผิดชอบ ผู้บริหารและครูผู้สอน มีประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชไม่แตกต่างกัน และจากการศึกษาของ ยูพาวดี ศิริปรีดี (2559) ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่าตำแหน่งแตกต่างกัน คือ กลุ่มผู้บริหารกับกลุ่มครูผู้สอน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมและทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยที่ปรากฏอาจจะกล่าวได้ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ซึ่งมีลักษณะการปฏิบัติงานที่อยู่ในสถานศึกษาเหมือนกัน หรืออยู่ในที่เดียวกัน ลักษณะของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีจึงต้องมีการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งต้องคอยวางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ และประเมินโดยครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนต้องมีการรายงานผลการปฏิบัติงานไปยังผู้บังคับบัญชาชั้นสูงในลำดับต่อไป หรือก็คือผู้บริหารในสถานศึกษา ดังนั้นการที่ครูผู้สอนในสถานศึกษา ปฏิบัติและรายงานผล เกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้น จึงถือได้ว่าเป็นการรับรู้ร่วมกัน ประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับที่มากเหมือนกัน ซึ่งก็ไม่แตกต่างกัน ที่มีความสอดคล้องกับ แนวคิดของมานิตา อุชชิน (2542) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหาร หรือผู้สอนต้องทุ่มเทกำลังใจ กำลังกายและมีความพร้อมเสมอในการจัดการเรียนการสอน การร่วมมือกันระหว่างครูผู้สอน กับผู้บริหารสถานศึกษา เป็นส่วนที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลต่อผู้เรียนมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้ จะทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าวอีกครั้งตามสมมติฐานที่ 4 คือ

H4 : ตำแหน่งหน้าที่ ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) แตกต่างกัน

1.5 ด้านประสบการณ์ กับระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ผู้วิจัยนำผลการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกันมาพิจารณา ผลการศึกษาของ ผกามาศ ชัชวาลย์ (2550) พบว่า ประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม แต่ยังมีงานวิจัยที่มีผลการศึกษาที่ตรงกันข้าม ประกอบด้วย ยุพาวดี ศิริปรีดี (2559) ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่าประสบการณ์แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมและทุกด้านแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาคั้งนี้ จะทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าวอีกครั้งตามสมมติฐานที่ 5 คือ

H5 : ประสบการณ์ ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) แตกต่างกัน

2. ด้านสมรรถนะ ประกอบด้วยสมรรถนะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสมรรถนะหลัก และสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ด้านการจัดหลักสูตร ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

2.1 สมรรถนะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย และด้านทักษะทางปัญญา จากงานวิจัยในอดีต ผู้วิจัยนำผลการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกันมาพิจารณา จากผลการศึกษาของ จันทนา เจตินัย (2555) การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย และด้านทักษะทางปัญญา ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมนศิลป์ ทพนันตกุล (2552) ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าประสิทธิผลการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านความสามารถในการปรับตัวมีความสามารถในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ดีอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2542 รองลงมาได้แก่ การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน การฝึกงานในสถาน

ประกอบการ เป็นการฝึกปฏิบัติงานที่ทันต่อเทคโนโลยีมากกว่าในสถานศึกษา และเมื่อองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น สถานประกอบการสามารถถ่ายทอดให้นักศึกษาฝึกงานได้ทันที สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยาพร แสงทอง (2554) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาเทคนิคชุมพร พบว่าผู้ประกอบการมีความพึงพอใจด้านผู้เรียน เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับมาก แต่มีงานวิจัยบางกลุ่มที่มีผลการศึกษาในลักษณะตรงกันข้าม ลัดดาวัลย์ หมวกพิมาย (2555) พบว่าระดับความคิดเห็นของอาจารย์สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนที่มีการจัดหลักสูตรทวิภาคี เกี่ยวกับการเรียนรู้ตามคุณลักษณะแรงงานระดับอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านพุทธิพิสัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาคั้งนี้ จะทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าวอีกครั้งตามสมมติฐานที่ 6 คือ

H6 : สมรรถนะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

2.2 สมรรถนะด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ได้แก่ การสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันและเพื่อพัฒนางานอาชีพ แก้ไขปัญหาและพัฒนางานอาชีพโดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มีบุคลิกภาพและคุณลักษณะเหมาะสมกับการปฏิบัติงานอาชีพและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมและพัฒนางานอาชีพ จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของ จันทนา เจตินัย (2555) พบว่าคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี พ.ศ. 2553 กล่าวไว้ดังนี้ นักศึกษามีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถสื่อสารและใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะการใช้วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ในการแปลความหมาย และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือข้อโต้แย้ง สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และปฏิบัติงาน การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและพัฒนางาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ สิริพทุไธวรรณ (2547) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่าการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา นายจ้าง/ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจน้อยลงสอดคล้องกับงานวิจัยของรจนา ขุนแก้ว และ มัทนชัย สุทธิพันธ์ (2557), (ปุณยาพร แสงทอง (2554) และเบญจวรรณ ชุนทกาญจน์ (2551) พบว่านักศึกษาปัจจัยที่ให้ความสำคัญและมีความ

พร้อมน้อยที่สุดของนักศึกษาสาขาการบัญชี คือทักษะในด้านภาษาอังกฤษ และด้านความรู้และทักษะในด้านอื่น ๆ เช่น มาลาญ ภาษาจีน แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาคั้งนี้ จะทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าวอีกครั้งตามสมมติฐานที่ 7 คือ

H7 : ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป มีอิทธิพลต่อความพร้อมการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

2.3 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ได้แก่ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่อพัฒนางานอาชีพ มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสามารถคิด วิเคราะห์ ประยุกต์ใช้ทักษะและความรู้ในการจัดการงานอาชีพได้อย่างมีระบบ จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของ จันทนา เจตินัย (2555) พบว่าผลการเปรียบเทียบด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน ระหว่างมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES) สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี กับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี พ.ศ. 2553 และมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2554 มีความสอดคล้องกัน และผลการศึกษาของ เบญจรัตน์ ราชฉวาง (2558) ผลการศึกษาพบว่า การประเมินผลตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความตั้งอากรของสถานประกอบการ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริงและสามารถสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาคั้งนี้ จะทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าวอีกครั้งตามสมมติฐานที่ 8 คือ

H8 : ด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อความพร้อมการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี(IES3)

3. ด้านการจัดหลักสูตร กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า สำหรับความสอดคล้องหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จากการศึกษาของ ลัดดาวัลย์ หมวกพิมาย (2555) พบว่าระดับความคิดเห็นของอาจารย์สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนที่มีการจัดหลักสูตรทวิภาคีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง สามารถฝึกทักษะและกระบวนการคิดได้อย่างสมบูรณ์สูงที่สุด และด้านการจัดหลักสูตร พบว่าการพัฒนาหลักสูตร

ทวิภาคีมีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน แต่มีงานวิจัยบางกลุ่มที่มีผลการศึกษา ในลักษณะตรงข้าม งานวิจัยของ เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาญชนกิจ (2557) พบว่า ปัญหาความไม่เหมาะสมของหลักสูตรกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการปรับใช้เพื่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหาความพร้อมของวิทยาลัยในด้านครูผู้สอนและครุภัณฑ์ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแม้ผลการศึกษาไม่ชัดเจนในเรื่องการจัดหลักสูตร แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้จะทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าวอีกครั้งตามสมมติฐานที่ 9 คือ

H9 : ด้านการจัดหลักสูตร มีอิทธิพลต่อความพร้อมการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

4. ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) จากผลการศึกษาของ พิมนศิลป์ ทัพนันตกุล (2552) พบว่าด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพมีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประสิทธิภาพของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษาระบบทวิภาคีสามารถประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองชอบและมีความถนัด เมื่อสำเร็จการศึกษานักศึกษาสามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการได้ทันที สถานประกอบการมีความยินดี พร้อมรับนักศึกษาระบบทวิภาคีเข้าฝึกงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาญชนกิจ (2557) พบว่าสถานประกอบการพึงพอใจในตัวผู้จบการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในระดับมาก ในด้านสภาพแวดล้อมพบว่าสังคมมีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าของผู้เรียนและสำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีเมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้ จะทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าวอีกครั้งตามสมมติฐานที่ 10 คือ

H10 : ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีอิทธิพลต่อความพร้อมการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยอาชีวศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 94 วิทยาลัย จำนวน 357 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2558 จากเว็บไซต์ของทุกวิทยาลัย)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือครูผู้สอนวิชาบัญชี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 94 วิทยาลัย จำนวน 357 คน (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา, 2557) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

E = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{357}{1+357(0.05)^2}$$

$$n = \frac{357}{1+357(0.0025)}$$

$$n = 188.37$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 188 คน

จากวิธีการของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, น.45-46) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ จำนวน 188คน เนื่องจาก Aaker, Kumar & Day (อ้างถึงใน Wittayapoom, 2009) แสดงให้เห็นว่าการส่งแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมาควรมีจำนวนอย่างน้อยร้อยละ 20 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ดังนั้นต้องทำการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้สอนวิชาบัญชี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 357 คน เพื่อให้ได้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างตอบกลับมา 188 คน

2. สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เป็นวิธีการสุ่มตัวอย่างที่ทุก ๆ หน่วยของประชากรที่ศึกษามีโอกาสได้รับเลือกเท่า ๆ กัน โดยการจับฉลาก (Lottery Method) เพื่อให้จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงประชากร

ลำดับที่	ประเภทสถานศึกษา	จำนวน (คน)
1	วิทยาลัยการอาชีพ	141
2	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	4
3	วิทยาลัยเทคนิค	76
4	วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ	10
5	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ	4
6	วิทยาลัยพณิชยการ	4
7	วิทยาลัยสารพัดช่าง	33
8	วิทยาลัยอาชีวศึกษา	85
รวม		357

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา

<http://bms.vec.go.th> ณ วันที่ 4 กรกฎาคม 2557

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยประยุกต์มาจาก นครกาญจน์ (2557), พิมนศิลป์ ทพนันตกุล (2552), ผกามาศ ชัชวาลย์ (2550)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้ง 5 ด้านดังนี้

1) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวน 15 ข้อ
2) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	จำนวน 4 ข้อ
3) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	จำนวน 9 ข้อ
4) ด้านการจัดหลักสูตร	จำนวน 7 ข้อ
5) ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	จำนวน 8 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดค่าระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีประสิทธิภาพมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีประสิทธิภาพมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีประสิทธิภาพปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีประสิทธิภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3) แบ่งออกเป็น 5 ทักษะดังนี้

- 1) ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual Skill) จำนวน 10 ข้อ
- 2) ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional Skill) จำนวน 10 ข้อ
- 3) ทักษะด้านบุคคล (Personal Skill) จำนวน 10 ข้อ
- 4) ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill) จำนวน 10 ข้อ
- 5) ทักษะด้านการบริการจัดการธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Management Skill) จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดค่าระดับ ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	มีความพร้อมมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	มีความพร้อมมาก
ระดับ	3	หมายถึง	มีความพร้อมปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	มีความพร้อมน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	มีความพร้อมน้อยที่สุด

3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 แหล่งข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา พร้อมตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อเตรียมนำส่งทางไปรษณีย์
2. ยื่นขอหนังสือราชการจาก ภาควิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่าง สำหรับขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการให้ครูผู้สอนวิชาบัญชีของวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามคืนกลับมายังผู้ศึกษาทางไปรษณีย์ โดยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับแสตมป์และชื่อผู้รับบนซองเปล่าพร้อมกำหนดวันส่งคืนตามที่อยู่ที่กำหนดให้
3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับครูผู้สอนวิชาบัญชีของวิทยาลัยต่าง ๆ ในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 357 คน เพื่อให้ได้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างกลับมา จำนวน 188 คน โดยแนบซองจดหมายตอบกลับไปพร้อมกับแบบสอบถามซึ่งกำหนด ให้ส่งจดหมายตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม
4. เมื่อครบกำหนด ยังไม่ได้รับแบบสอบถามตอบกลับ จะดำเนินการโทรศัพท์ติดตามและดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์อีกครั้งในส่วนที่ยังไม่ตอบกลับ พร้อมโทรศัพท์ขอความอนุเคราะห์สำหรับผู้ที่ยังไม่ตอบกลับ
5. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับ
6. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์

ข้อมูลทฤษฎี

ได้จากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล แนวคิด และประมวลผลงานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ ตำราวิชาการ วารสาร บทความเอกสารด้านวิชาการ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ รายงานการวิจัย และเว็บไซต์

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาข้อมูลจากตำรา ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัย และเอกสาร นำมาเป็นแนวทางในการสร้างประเด็น และตัวแปรในแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ และได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ใช้กับครูผู้สอนวิชาบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0.811 – 0.953 ซึ่งควรมีค่า 0.60 ขึ้นไป (Cronbach, 1995, 297-334) แสดงถึงตัวแปรมีความน่าเชื่อถือ (Reliability)
5. นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปรวบรวมเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

3.5.2 วิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เพื่อทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิภาพ และระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยแสดงสมการจากงานวิจัยได้ดังนี้ คือ

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + b_6X_6 + b_7X_7 + b_8X_8 + b_9X_9 + b_{10}X_{10}$$

$$Y = \text{ความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)}$$

$$X_1 = \text{เพศ (1 = ชาย, 2 = หญิง)}$$

$$X_2 = \text{อายุ (1 = ต่ำกว่า 30 ปี, 2 = 30 - 40 ปี, 3 = 40 ปี ขึ้นไป)}$$

- X_3 = ระดับการศึกษา (1 =ปริญญาตรี สาขาการบัญชี, 2 =ปริญญาตรี สาขาอื่น ๆ, 3 =ปริญญาโท สาขาการบัญชี, 4 =ปริญญาโท สาขาอื่น ๆ)
- X_4 = ตำแหน่งหน้าที่ (1 = หัวหน้าแผนกวิชา, 2 = ครูผู้สอน, 3 = ครูนิเทศ)
- X_5 = ประสบการณ์ทำงาน (1 = ต่ำกว่า 5 ปี, 2 = 5-10 ปี, 3 = 10-15 ปี, 4 = 15 ปี ขึ้นไป)
- X_6 = ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด
(1 = พร้อมน้อยที่สุด, 2 = พร้อมน้อย, 3 = พร้อมปานกลาง, 4 = พร้อมมาก, 5 พร้อมมากที่สุด)
- X_7 = ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่
(1 = พร้อมน้อยที่สุด, 2 = พร้อมน้อย, 3 = พร้อมปานกลาง, 4 = พร้อมมาก, 5 พร้อมมากที่สุด)
- X_8 = ทักษะด้านบุคคล
(1 = พร้อมน้อยที่สุด, 2 = พร้อมน้อย, 3 = พร้อมปานกลาง, 4 = พร้อมมาก, 5 พร้อมมากที่สุด)
- X_9 = ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
(1 = พร้อมน้อยที่สุด, 2 = พร้อมน้อย, 3 = พร้อมปานกลาง, 4 = พร้อมมาก, 5 พร้อมมากที่สุด)
- X_{10} = ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร
(1 = พร้อมน้อยที่สุด, 2 = พร้อมน้อย, 3 = พร้อมปานกลาง, 4 = พร้อมมาก, 5 พร้อมมากที่สุด)

ในการแปลความหมายเพื่อการจัดระดับค่าเฉลี่ย (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553) ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์การวัดระดับความพร้อมออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ความพร้อมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ความพร้อมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ความพร้อมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	พร้อมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	พร้อมน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้สอนวิชาบัญชี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 357 ชุด ได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างตอบกลับมาจำนวน 288 ชุด จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ จำนวน 188 ชุด โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อหาความถี่ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวัดข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และการวิเคราะห์เชิงอนุมาน เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ t-test และวิเคราะห์สมการถดถอย (Multiple Regression) รวมทั้งสรุปสมมติฐานการศึกษา ตลอดจนนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ระดับประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.3 ระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.5 สรุปสมมติฐานการศึกษา

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของคุณลักษณะทั่วไป โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	7.3
หญิง	267	92.7
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	19	6.6
30 – 40 ปี	188	65.3
40 ปีขึ้นไป	81	28.1
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี สาขาการบัญชี	149	51.7
ปริญญาตรี สาขาอื่น	24	8.3
ปริญญาโท สาขาการบัญชี	59	20.5
ปริญญาโท สาขาอื่น	56	19.4
ตำแหน่งหน้าที่		
หัวหน้าแผนกวิชา	83	28.8
ครูผู้สอน	183	63.5
ครูนิเทศ	22	7.6
ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	33	11.5
5 – 10 ปี	92	31.9
10 – 15 ปี	86	29.9
15 ปี ขึ้นไป	77	26.7
รวม	288	100

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 288 คน แบ่งเป็นเพศชาย 21 คน (ร้อยละ 7.3) เพศหญิง 267 คน (ร้อยละ 92.7) มีอายุระหว่าง 30-40 ปี มากที่สุด จำนวน 188 คน (ร้อยละ 65.3) รองลงมา อายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 81 คน (ร้อยละ 28.1) อายุต่ำกว่า 30 ปี น้อยที่สุด จำนวน 19 คน (ร้อยละ 6.6) การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี จำนวน 149 คน (ร้อยละ 51.7) ระดับปริญญาตรี สาขาอื่น จำนวน 24 คน (ร้อยละ 8.3) ระดับปริญญาโท สาขาการบัญชี จำนวน 59 คน (ร้อยละ 20.5) ระดับปริญญาโท สาขาอื่น จำนวน 56 คน (ร้อยละ 19.4) ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็นหัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 83 คน (ร้อยละ 28.8) ครูผู้สอน จำนวน 183 คน (ร้อยละ 63.5) ครูนิเทศ จำนวน 22 คน (ร้อยละ 7.6) มีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 5-10 ปี (จำนวน 92 คน) มากที่สุด ร้อยละ 31.9) รองลงมาคือประสบการณ์ทำงานระหว่าง 10-15 ปี จำนวน 86 คน (ร้อยละ 29.9) ประสบการณ์ทำงาน 15 ปีขึ้นไป จำนวน 77 คน (ร้อยละ 26.7) และประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี น้อยที่สุด จำนวน 33 คน (ร้อยละ 11.5)

4.2 ระดับประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับประสิทธิภาพ
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.477	0.443	มาก
ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	4.223	0.587	มาก
ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	4.252	0.468	มาก
ด้านการจัดหลักสูตร	4.221	0.507	มาก
ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	4.254	0.508	มาก
รวม	4.286	0.390	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีระดับประสิทธิภาพในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.286 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในระดับมาก คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.477 รองลงมา คือ ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.254 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.252 ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.223 ส่วนด้านการจัดหลักสูตร มีความพร้อมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.221

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับประสิทธิภาพ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ			
1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.590	0.540	มากที่สุด
1.2 มีความเสียสละ อดกลั้น	4.503	0.597	มากที่สุด
1.3 มีความกตัญญู กตเวที	4.479	0.584	มาก
1.4 ละเว้นสิ่งเสพติด และการพนัน	4.517	0.596	มากที่สุด
1.5 มีจิตสำนึกและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม	4.625	0.513	มากที่สุด
2. ด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย			
2.1 ความมีวินัย ความรับผิดชอบ	4.642	0.548	มากที่สุด
2.2 ความรักสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์	4.524	0.590	มากที่สุด
2.3 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.500	0.541	มากที่สุด
2.4 มีความขยัน ประหยัด อดทน	4.517	0.678	มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ประสิทธิภาพ
2.5 ปฏิบัติโดยคำนึงถึงความปลอดภัย อาชีวอนามัย	4.469	0.640	มาก
2.6 รู้จักพึ่งตนเอง	4.417	0.625	มาก
3. ทักษะทางปัญญา			
3.1 ความรู้ในหลักทฤษฎี	4.333	0.657	มาก
3.2 ความสนใจใฝ่รู้	4.455	0.717	มาก
3.3 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.260	0.707	มาก
3.4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	4.319	0.705	มาก
รวม	4.477	0.443	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่าโดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่าง มีระดับประสิทธิภาพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขา การบัญชี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.477 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.642 รองลงมาคือมีจิตสำนึกและ เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.625 มีความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.590 และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.260

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่าง ประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนของระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ดังตาราง ที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป

ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ประสิทธิภาพ
1. สื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในชีวิตประจำวันและเพื่อพัฒนางานอาชีพ	4.215	0.7528	มาก
2. แก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพ โดยใช้หลักการ และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์	3.997	0.7108	มาก
3. มีบุคลิกภาพและคุณลักษณะเหมาะสมกับการ ปฏิบัติงานอาชีพและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	4.340	0.6695	มาก
4. ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และ เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมและพัฒนางานอาชีพ	4.340	0.6537	มาก
รวม	4.223	0.587	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป พบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.223 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ การมีบุคลิกภาพและคุณลักษณะเหมาะสมกับการปฏิบัติงานอาชีพและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมและพัฒนางานอาชีพ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.340 รองลงมาคือ สื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในชีวิตประจำวันและเพื่อพัฒนางานอาชีพ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.215 และ แก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพ โดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.997

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนของระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านสมรรถนะวิชาชีพ

ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ประสิทธิภาพ
1. วางแผน ดำเนินงาน จัดการและพัฒนางาน อาชีพตามหลักการ และกระบวนการโดย คำนึงถึงการบริหารงานคุณภาพ การอนุรักษ์ พลังงานและสิ่งแวดล้อม และหลักความปลอดภัย	4.181	0.574	มาก
2. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และ สารสนเทศเพื่อพัฒนางานอาชีพ	4.360	0.617	มาก
3. มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตรงกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน	4.326	0.656	มาก
4. วางแผน จัดการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยี ในงานอาชีพอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความ ปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม	4.247	0.577	มาก
5. สามารถคิด วิเคราะห์ ประยุกต์ใช้ทักษะและ ความรู้ในการจัดการงานอาชีพได้อย่างมีระบบ	4.247	0.667	มาก
6. ปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินครบถ้วนวงจร ตาม มาตรฐานการบัญชี และหลักการบัญชีที่รับรอง ทั่วไป	4.326	0.661	มาก
7. ปฏิบัติงานในฐานะผู้ช่วยงานด้านการวิเคราะห์ ข้อมูลทางการเงิน ต้นทุน การตรวจสอบ และ การวางระบบบัญชีเพื่อใช้ในการวางแผนและ ตัดสินใจ	4.201	0.620	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ประสิทธิภาพ
8. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวล รัษฎากร	4.198	0.688	มาก
9. ใช้ระบบสารสนเทศในงานบัญชี ปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์ข้อบังคับ และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ในงานบัญชี	4.243	0.611	มาก
รวม	4.252	0.468	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านสมรรถนะวิชาชีพ พบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.252 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่อพัฒนางานอาชีพ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.360 รองลงมาคือ มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินครบทั้งวงจร ตามมาตรฐานการบัญชี และหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.326 และวางแผน ดำเนินงาน จัดการและพัฒนา งานอาชีพตามหลักการและกระบวนการโดยคำนึงถึงการบริหารงานคุณภาพ การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม และหลักความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.181

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนของระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการจัดหลักสูตร ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านการจัดหลักสูตร

ด้านการจัดหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ประสิทธิภาพ
1. นักศึกษามีความรู้ด้านวิชาชีพเป็นไปตามมาตรฐาน วิชาชีพของสถานศึกษา	4.316	0.614	มาก
2. การฝึกปฏิบัติงาน ครึ่งหนึ่งของหลักสูตร สามารถช่วย ให้นักศึกษามีความชำนาญในทักษะวิชาชีพ	4.250	0.619	มาก
3. นักศึกษามีความรู้ด้านทฤษฎี ที่สามารถนำไปสอบเข้า ศึกษาต่อได้ตามมาตรฐาน	4.142	0.655	มาก
4. นักศึกษาในระบบทวิภาคีสามารถแข่งขันกับ สถานศึกษาอื่น ๆ (ระบบปกติ) ในระดับเดียวกัน	4.063	0.739	มาก
5. สถานประกอบการมีความพอใจหลักสูตรที่มีการ จัดการเรียนระบบทวิภาคี	4.226	0.632	มาก
6. การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน	4.274	0.617	มาก
7. การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาเพื่อ รองรับ พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551	4.274	0.628	มาก
รวม	4.221	0.507	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านการจัดหลักสูตร พบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.221 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านการจัดหลักสูตรได้แก่ นักศึกษามีความรู้ด้านวิชาชีพเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.316 รองลงมาคือ การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.274 และนักศึกษาในระบบทวิภาคีสามารถแข่งขันกับสถานศึกษาอื่น ๆ (ระบบปกติ) ในระดับเดียวกัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.063

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนของระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ประสิทธิภาพ
1. สามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที	4.253	0.637	มาก
2. มีสมรรถนะนำไปปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพอิสระ ได้ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ	4.257	0.611	มาก
3. สถานประกอบการมีความพึงพอใจในศักยภาพ ผู้สำเร็จการศึกษา	4.278	0.672	มาก
4. ความรู้ด้านวิชาชีพของนักศึกษา สามารถนำไปใช้ในการ การศึกษาต่อได้	4.181	0.664	มาก
5. มีใบรับรองการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ องค์กร เอกชน สมาคม องค์กรวิชาการหรือองค์กร วิชาชีพ	4.299	0.669	มาก
6. นักศึกษามีความสามารถที่จะประกอบอาชีพอิสระที่ ตนเองชอบและมีความถนัด	4.292	0.661	มาก
7. นโยบายของรัฐจากส่วนกลาง (สอศ.) คอยดูแล ติดตามและส่งเสริมให้นักศึกษาระบบทวิภาคี ให้ สามารถประกอบอาชีพได้ทุกคน	4.188	0.723	มาก
8. การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ช่วยให้นักศึกษา (ทวิภาคี) ไม่ตกงาน	4.288	0.711	มาก
รวม	4.254	0.508	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ พบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.254 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ได้แก่ มีใบรับรองการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ องค์กร เอกชน สมาคม องค์กรวิชาการหรือองค์กรวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.299 รองลงมาคือ นักศึกษา มีความสามารถที่จะประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองชอบและมีความถนัด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.292 และ ความรู้ด้านวิชาชีพของนักศึกษา สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.181

4.3 ระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3)

ความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพร้อม
ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	4.076	0.539	มาก
ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	3.992	0.563	มาก
ทักษะด้านบุคคล	4.186	0.519	มาก
ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.173	0.491	มาก
ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร	4.127	0.535	มาก
รวม	4.110	0.472	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.110 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ได้แก่ มีทักษะด้านบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.186 รองลงมาคือ ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.173 และทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.992

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วน of ระดับความพร้อม ทางด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual Skill) ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้ อย่างชาญฉลาด

ทักษะด้านสติปัญญา หรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ พร้อม
1. การเรียนรู้โดยใช้ความเข้าใจ	4.156	0.613	มาก
2. ความสามารถในการเชิงการประยุกต์	4.122	0.616	มาก
3. ความสามารถในการวิเคราะห์	4.094	0.659	มาก
4. ความสามารถในการประเมินผล	4.063	0.622	มาก
5. ความสามารถที่จะระบุ จัดระบบ และเข้าใจจากผู้อื่น	4.128	0.631	มาก
6. ความสามารถในการซักถาม	4.115	0.629	มาก
7. ความสามารถในการทำวิจัย	3.878	0.820	มาก
8. การคิดอย่างมีเหตุผลและเชิงวิเคราะห์ การให้เหตุผล	4.063	0.638	มาก
9. การวิเคราะห์อย่างละเอียด รอบคอบ	4.069	0.685	มาก
10. ความสามารถที่จะระบุปัญหาและแก้ไขปัญหา	4.069	0.669	มาก
รวม	4.076	0.539	มาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมด้าน ทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวมกลุ่ม ตัวอย่าง มีระดับความพร้อมด้าน ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.076 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความพร้อมด้านทักษะ ด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ได้แก่ การเรียนรู้โดยใช้ความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.156 รองลงมาคือ ความสามารถที่จะระบุ จัดระบบ และเข้าใจจากผู้อื่น สิ่งพิมพ์และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.128 และความสามารถในการทำวิจัย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.878

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่าง ประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนของระดับความพร้อม ทางด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่

ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพร้อม
1. ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงคณิตศาสตร์	3.882	0.703	มาก
2. ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงสถิติ	3.865	0.760	มาก
3. ความสามารถระดับสูงในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.965	0.693	มาก
4. การจำลองการตัดสินใจ	3.938	0.644	มาก
5. การวิเคราะห์ความเสี่ยง	3.951	0.750	มาก
6. การวัดมูลค่า	3.944	0.697	มาก
7. การรายงาน	4.010	0.649	มาก
8. การปรับปรุงบัญชี	4.132	0.622	มาก
9. การปฏิบัติตามกฎหมายที่ระบุไว้	4.101	0.673	มาก
10. การปฏิบัติตามข้อบังคับอื่น ๆ ที่ระบุไว้	4.132	0.622	มาก
รวม	3.992	0.563	มาก

จากตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีระดับความพร้อมด้าน ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.992 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความพร้อมด้านทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ การปรับปรุงบัญชี การปฏิบัติตามข้อบังคับอื่น ๆ ที่ระบุไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.132 รองลงมาคือ การปฏิบัติตามกฎหมายที่ระบุไว้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.101 และศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงสถิติ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.865

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนของระดับความพร้อม ทางด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะด้าน บุคคล (Personal Skill) ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ทักษะด้านบุคคล

ทักษะด้านบุคคล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความพร้อม
1. การบริหารจัดการตนเอง	4.243	0.611	มาก
2. ความคิดริเริ่ม	4.135	0.662	มาก
3. การมีอิทธิพล	4.073	0.640	มาก
4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.340	0.695	มาก
5. ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับ	4.146	0.678	มาก
6. ความสามารถที่จะจัดระบบการทำงาน	4.226	0.684	มาก
7. ความสามารถที่คาดคะเนและปรับตัวให้	4.226	0.620	มาก
8. การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ	4.257	0.616	มาก
9. การพิจารณานำทัศนคติในการตัดสินใจ	4.212	0.614	มาก
10. การสงสัยเยี่ยงมืออาชีพ	4.007	0.663	มาก
รวม	4.186	0.519	มาก

จากตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมด้าน ทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวมกลุ่ม ตัวอย่าง มีระดับความพร้อมด้านทักษะด้านบุคคลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.186 เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความพร้อมด้านทักษะด้านบุคคล ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.340 รองลงมาคือ การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.257 และการสงสัยเยี่ยงมืออาชีพ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.007

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนของระดับความพร้อม ทางด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตาม มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ทักษะในการสื่อสารและการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น

ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความพร้อม
1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นในขอบข่ายการรับและให้ คำปรึกษา	4.243	0.638	มาก
2. ทนและแก้ไขความขัดแย้ง	4.122	0.643	มาก
3. ทำงานเป็นหมู่คณะ	4.281	0.608	มาก
4. มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลาย ในวัฒนธรรม	4.215	0.615	มาก
5. มีความสามารถที่จะเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	4.208	0.687	มาก
6. ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่ มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม	4.160	0.643	มาก
7. นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกัน ความคิดอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของ การสื่อสารทางวาจา ทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ	4.160	0.621	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความพร้อม
8. นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกัน ความคิดอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของ การสื่อสารทางลายลักษณ์อักษรทั้งที่เป็น ทางการและไม่เป็นทางการ	4.083	0.578	มาก
9. รับฟังและเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ	4.198	0.595	มาก
10. มีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้านภาษา และวัฒนธรรม	4.063	0.670	มาก
รวม	4.173	0.491	มาก

จากตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีระดับความพร้อมด้านทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.173 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความพร้อมด้านทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ ทำงานเป็นหมู่คณะมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.281 รองลงมา คือ ทำงานร่วมกับผู้อื่นในขบวนการรับและให้คำปรึกษา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.243 และมีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้านภาษาและวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.063

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วน of ระดับความพร้อม ทางด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Management Skill) ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร

ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพร้อม
1. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.024	0.691	มาก
2. การบริหารโครงการ	4.038	0.675	มาก
3. การบริหารทรัพยากรมนุษย์	4.108	0.624	มาก
4. การบริหารแหล่งทรัพยากร	4.097	0.600	มาก
5. การตัดสินใจ	4.188	0.624	มาก
6. ความสามารถในการจัดระบบ	4.118	0.652	มาก
7. ความสามารถในการมอบหมายงาน	4.108	0.693	มาก
8. ความสามารถในการจูงใจและพัฒนาบุคลากร	4.215	0.604	มาก
9. ความสามารถในการพัฒนาบุคลากร	4.198	0.590	มาก
10. ความเป็นผู้นำ	4.174	0.582	มาก
รวม	4.127	0.535	มาก

จากตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีระดับความพร้อมด้าน ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.127 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความพร้อมด้านทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร ได้แก่ ความสามารถในการจูงใจและพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.215 รองลงมาคือ ความสามารถในการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.198 และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.024

ตารางที่ 4.14 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมทางด้านทักษะวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวแปร (Variables)	เพศ	อายุ	ระดับ การศึกษา	ตำแหน่ง หน้าที่	ประสบการณ์ ทำงาน	ด้าน คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	ด้านสมรรถนะ หลักและ สมรรถนะทั่วไป	ด้าน สมรรถนะ วิชาชีพ	ด้านการจัด หลักสูตร	ด้าน ความสำเร็จ ในการ ประกอบอาชีพ	ความ พร้อมด้าน ทักษะ
เพศ	1.000										
อายุ	0.061	1.000									
ระดับการศึกษา	-0.070	0.209**	1.000								
ตำแหน่งหน้าที่	0.013	-0.088	-0.012	1.000							
ประสบการณ์ทำงาน	0.042	0.563**	0.240**	-0.182**	1.000						
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	0.164**	0.177**	0.083	0.023	0.061	1.000					
ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	0.038	0.115	0.094	0.072	0.071	0.540**	1.000				
ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	0.082	0.078	-0.070	0.125*	0.046	0.492**	0.519**	1.000			
ด้านการจัดหลักสูตร	0.126*	0.052	-0.014	0.039	0.119*	0.306**	0.354**	0.647**	1.000		
ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	0.101	0.068	0.025	0.050	0.041	0.346**	0.466**	0.652**	0.701**	1.000	
ความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ	-0.054	-0.006	0.024	0.123*	-0.033	0.259**	0.454**	0.586**	0.516**	0.684**	1.000

**นัยสำคัญที่ 0.01, * นัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.14 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมทางด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าปัจจัยด้านเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งผลในเชิงลบกับความพร้อมทางด้านทักษะทางวิชาชีพ ส่วนปัจจัยด้านระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ด้านการจัดหลักสูตร และด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ส่งผลในเชิงบวกกับความพร้อมทางด้านทักษะทางวิชาชีพ และจากการตรวจสอบ Multicollinearity โดยใช้ Variance inflation factor (VIF) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพทั้ง 10 ด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กันเอง มีค่าอยู่ในช่วง $-0.014 - 0.701$ หรือไม่เกิด Multicollinearity เพราะมีค่า VIF น้อยกว่า 0.8 (ยูทธพงษ์ กัยวรรณ. 2543; น.123)

4.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่าง ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใช้วิธีทดสอบความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดปัจจัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตัวแปร	H	B	Beta	t	p-value
(Constant)		1.426		5.490	0.000
เพศ	H1	-0.201	-0.111	-2.655	0.008**
อายุ	H2	-0.023	-0.027	-0.543	0.588
ระดับการศึกษา	H3	0.012	0.031	0.713	0.476
ตำแหน่งหน้าที่	H4	0.042	0.051	1.215	0.225
ประสบการณ์ทำงาน	H5	-0.024	-0.049	-0.957	0.340
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	H6	-0.095	-0.089	-1.711	0.088
ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	H7	0.123	0.152	2.871	0.004**
ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	H8	0.228	0.226	3.519	0.001**
ด้านการจัดหลักสูตร	H9	0.012	0.012	0.200	0.842
ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	H10	0.465	0.500	7.925	0.000**

ค่าคงที่ = 1.426 ; $SE_{cst} = \pm 0.525$
 $R = 0.736$; $R^2 = 0.542$; $F = 32.771$; $p\text{-value} = 0.000^*$

**นัยสำคัญที่ 0.01, *นัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่าทั้ง 10 ด้าน มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านเพศ สามารถพยากรณ์ความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษา ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมด้านทักษะ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น พบว่า ด้านความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ จะส่งผลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) เนื่องจากการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี มีใบรับรองการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ องค์กร เอกชน สมาคม องค์กรวิชาการหรือองค์กรวิชาชีพ นักศึกษามีความสามารถที่จะประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองชอบและมีความถนัด การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ช่วยให้นักศึกษา (ทวิภาคี) ไม่ตกงาน และสถานประกอบการมีความพึงพอใจในศักยภาพผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) พบว่ามีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่อพัฒนางานอาชีพ มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินครบทั้งวงจร ตามมาตรฐานการบัญชีและหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) พบว่า มีบุคลิกภาพและคุณลักษณะเหมาะสมกับการปฏิบัติงานอาชีพและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมและพัฒนางานอาชีพ

ด้านเพศ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

การศึกษาครั้งนี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่อไปนี้ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ทำงาน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านการจัดหลักสูตร

4.5 สรุปสมมติฐานการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยกำหนดสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) ด้านข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ทำงาน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลัก และสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ด้านการจัดหลักสูตร และด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จากผลการศึกษายอมรับสมมติฐานจำนวน 4 สมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน 6 สมมติฐาน ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 สรุปสมมติฐานการศึกษา

สมมติฐาน	ตัวแปร	ยอมรับ/ปฏิเสธ
H1	ความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพด้านเพศ	ยอมรับ
H2	ความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพด้านอายุ	ปฏิเสธ
H3	ความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพด้านระดับการศึกษา	ปฏิเสธ
H4	ความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพด้านตำแหน่งหน้าที่	ปฏิเสธ
H5	ความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพด้านประสบการณ์	ปฏิเสธ
H6	อิทธิพลต่อความพร้อมการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ปฏิเสธ
H7	อิทธิพลต่อความพร้อมการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	ยอมรับ
H8	อิทธิพลต่อความพร้อมการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	ยอมรับ
H9	อิทธิพลต่อความพร้อมการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ด้านการจัดหลักสูตร	ปฏิเสธ
H10	อิทธิพลต่อความพร้อมการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	ยอมรับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประชากรคือครูผู้สอนวิชาบัญชี หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาการบัญชี ในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 357 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ผู้สอนวิชาการศึกษา หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการบัญชี ทั่วประเทศ จำนวน 288 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดระดับประสิทธิภาพของการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ และตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย วิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เพื่อทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิภาพ และระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การศึกษาในบทนี้ มีประเด็นสำคัญ ในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

5.3 ข้อจำกัดในงานวิจัย

5.4 งานวิจัยในอนาคต

5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาคั้งนี้สามารถสรุปและอภิปรายได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ศึกษาระดับประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.1.1 ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละอดกลั้น มีจิตสำนึกและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่อลาภ สุขพันธ์ (2546) ที่พบว่าสถานประกอบการพึงประสงค์นักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มากที่สุด งานวิจัยของบุญพร แสงทอง (2554) พบว่าผู้ประกอบการมีความพึงพอใจผู้เรียนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ จันทนา เจริญ (2550) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เพิ่มมูลค่าของนักศึกษาสาขาการบัญชีในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพที่ดี และมีความรับผิดชอบ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1.2 ผลการศึกษาระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) โดยเฉพาะทักษะด้านบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ความพร้อมด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมในการตัดสินใจ

5.1.3 ทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.1.3.1 การศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ทางด้านเพศ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ซึ่งสามารถอภิปรายผลการศึกษาคั้งนี้ได้ว่า

ทางด้านเพศ แบ่งออกเป็น เพศชาย และเพศหญิง จากการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) โดยกลุ่มตัวอย่าง มีทักษะด้านสติปัญญา ในการเรียนรู้โดยใช้ความเข้าใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือ เพศ มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) แต่ตรงกันข้ามกับผลการศึกษาของ ยุพาวดี ศิริปริดี (2559) การศึกษาพบว่า เพศต่างกันการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผกามาต ชัชวาลย์ (2555) ซึ่งการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อการบริหารจัดการศึกษา ระบบทวิภาคีสาขาการโรงแรม และผลการศึกษาของ เจนจิรา จันทร์ขาว (2547) ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก พบว่าผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีก ที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน

ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะ ประสบการณ์และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมและพัฒนางานอาชีพ มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ด้านการสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันและเพื่อพัฒนางานอาชีพ ด้านการมีบุคลิกภาพและคุณลักษณะเหมาะสมกับการปฏิบัติงานอาชีพและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และด้านการแก้ไขปัญหาและพัฒนางานอาชีพ โดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ทุกด้านมีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 7 กล่าวคือ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) เนื่องจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2556 ได้กำหนดคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต้องครอบคลุมด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 – 2559) ได้กำหนดในเรื่องของการอาชีวศึกษาไว้ในมิติต่าง ๆ

คือ กำหนดเรื่องการพัฒนากำลังแรงงานให้มีความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับโครงสร้างการผลิตและบริการบนฐานความรู้และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยสนับสนุนเรื่องการวิจัยและนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของสินค้าและบริการ จึงเน้นให้ความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สอดคล้องกับ มานะ วาจาस्थ्य (2546) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ความรู้ทางวิชาการ ทักษะความสามารถในการปฏิบัติงาน กิจนิสัยในการทำงาน วิชาช่างอุตสาหกรรม พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก คือด้านวิชาการ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาชีพที่ตนเองเรียน มีความรู้ในการปฏิบัติงาน เฉพาะสาขาที่ตนเองเรียน ด้านทักษะความสามารถในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับ สุรวดี อินสุวรรโณ (2544) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสถานประกอบการเกี่ยวกับการเข้าร่วมการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา พบว่า ผู้บริหารและครูฝึกในสถานประกอบการเห็นด้วยกับการสอนให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษาต่างประเทศสอดคล้องกับ จันทนา เจตินัย (2555) ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เพิ่มมูลค่าของนักศึกษาสาขาการบัญชี ในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพที่ดีและมีความรับผิดชอบ และพินศิลป์ ทพนันตกุล (2552) ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักเรียนที่เรียนระบบทวิภาคีมีความสามารถในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ดี

ด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) อยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาพบว่า ทุกปัจจัยมีอิทธิพลต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่อพัฒนางานอาชีพ มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินครบทั้งวงจร ตามมาตรฐานการบัญชี และหลักการที่รับรองทั่วไป สามารถคิด วิเคราะห์ประยุกต์ใช้ทักษะและความรู้ในการจัดการงานอาชีพได้อย่างมีระบบ วางแผน จัดการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีในงานอาชีพอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 8 กล่าวคือ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) เนื่องจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 ได้กำหนดคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต้องครอบคลุมด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ และรวมทั้งนัก

บัญชีที่ปฏิบัติหน้าที่ในด้านอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยี ดังนั้น สหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ (IFAC) จึงได้กำหนดกรอบความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของนักบัญชีขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานในยุคปัจจุบัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรวดี อินสุวรรโณ (2544) พบว่า ผู้บริหารและครูฝึกในสถานประกอบการเห็นด้วยกับการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ สอดคล้องกับ เบญจรัตน์ ราชฉวาง และคณะ (2558) ผลการศึกษาพบว่า การประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง และสามารถสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) อยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีจะมีใบรับรองการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ องค์กร เอกชน สมาคม องค์กรวิชาการหรือองค์กรวิชาชีพ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) อาจเป็นผลเนื่องมาจากประโยชน์ที่สถานประกอบการได้รับทำให้สามารถจูงใจให้สถานประกอบการเข้าร่วมจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีมากขึ้น ได้แก่ ได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรและได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา มาตรา 54, 2551) ด้านมาตรการจูงใจ ตามประมวลรัษฎากร 2548 ฉบับที่ 437 มาตรา 4 และ 5 สิทธิประโยชน์ด้านภาษี เป็นมาตรการจูงใจในลักษณะของการลดหย่อนภาษีให้แก่สถานประกอบการสามารถลดหย่อนภาษีได้ ร้อยละ 200 ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างที่นักเรียนนักศึกษาเข้าฝึกอบรมในสถานประกอบการ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ลงวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2557 นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันทีและสถานประกอบการมีความพึงพอใจในศักยภาพผู้สำเร็จการศึกษา อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาฝึกงานตรงสาขาวิชาชีพ ได้ทักษะประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการสามารถปฏิบัติงานได้จริง ปฏิบัติงานที่ใช้เทคนิคในการทำงาน สร้างและพัฒนางาน วางแผน จัดการ พัฒนาตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำให้มีรายได้ระหว่างเรียน ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้นมีโอกาสได้งานทำทันทีหลังจบการศึกษา สถานประกอบการก็ไม่ต้องลงทุนในการฝึกนักเรียนนักศึกษาใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 10 กล่าวคือ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมณศิลป์ ทัพนันตกุล (2552) พบว่าประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษาระบบทวิภาคี สามารถประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองชอบและมีความ

ถนัด เมื่อสำเร็จการศึกษานักศึกษาสามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการได้ทันทีสถานประกอบการมีความยินดี พร้อมรับนักศึกษาาระบบทวิภาคีเข้าฝึกงาน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาญชนกิจ (2557) พบว่าสถานประกอบการพึงพอใจในตัวผู้จบการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในระดับมาก ในด้านสภาพแวดล้อมพบว่าสังคมมีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าของผู้เรียนและสำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีเมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้

5.1.3.2 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ทำงาน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านการจัดหลักสูตร

อายุ ไม่มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ผลการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอายุ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือครูผู้สอน กระจุกตัวอยู่ในช่วงเดียวกัน คือ อายุ 30-40 ปี และลักษณะการปฏิบัติงานในด้านการสอนก็ไม่แตกต่างกัน ทำให้ไม่ส่งผลต่อความพร้อม ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 กล่าวคือ อายุ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ผกามาศ ชัชวาลย์ (2555) พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสาขาการโรงแรม และผลการศึกษาของ ยุพาวดี ศิริปริดี (2559) พบว่าอายุที่แตกต่างกันของผู้บริหารและครูผู้สอน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานีในภาพรวมและทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา ไม่มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ผลการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในด้านการสอนให้กับผู้เรียน ระดับ ปวช.และปวส. เท่านั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวคือ ระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมนศิลป์ ทั่นนันทกุล (2552) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด ไม่พบความแตกต่างด้านระดับการศึกษา และผลการศึกษาของ เจนจิรา จันท์ธวัช (2547) ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก พบว่าผู้บริหารสถาน

ประกอบการค้าปลีก ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกันไป มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับ ยุพาวดี ศิริปรีดี (2559) พบว่ากลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น กลุ่มการศึกษา ระดับปริญญาตรีและกลุ่มการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อจำแนกแต่ละด้านพบว่ามีการปฏิบัติต่อการดำเนินงานด้านการ วางแผน การประสานงานบุคลากร หลักสูตร การนิเทศการศึกษา การวัดผลและประเมินผลและการ ติดตามผลที่แตกต่างกัน

ตำแหน่งหน้าที่ ไม่มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ผลการศึกษาไม่พบ ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งหน้าที่ เนื่องจากหน้าที่หลักของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คือ ครูผู้สอน ส่วน ตำแหน่งหน้าที่หัวหน้าแผนกวิชา ครูนิเทศ เป็นหน้าที่รองซึ่งไม่ได้มีผลกระทบกับหน้าที่หลักมากนัก ดังนั้นจึงไม่มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 4 กล่าวคือ ตำแหน่งหน้าที่ ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมณศิลป์ ทัพพันธ์ ตกุล (2552) ผลการศึกษาไม่พบความแตกต่างในด้านหน้าที่ที่รับผิดชอบ พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมี ประสิทธิภาพของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราชไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยที่ปรากฏอาจจะกล่าวได้ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ซึ่งมี ลักษณะการปฏิบัติงานที่อยู่ในสถานศึกษาเหมือนกัน หรืออยู่ในที่เดียวกัน ลักษณะของการจัด การศึกษาระบบทวิภาคีจึงต้องมีการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งต้องคอยวางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ และประเมินโดยครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนต้องมีการรายงานผลการปฏิบัติงานไปยังผู้บังคับบัญชาชั้นสูงใน ลำดับต่อไป หรือก็คือผู้บริหารในสถานศึกษา ดังนั้นการที่ครูผู้สอนในสถานศึกษา ปฏิบัติและรายงาน ผล เกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้น จึงถือได้ว่าเป็นการรับรู้ร่วมกัน ประสิทธิภาพของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับที่มากเหมือนกัน ซึ่งก็ไม่แตกต่างกัน ที่มี ความสอดคล้องกับ แนวคิดของมานิตา อุชชิน (2542) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของการเรียนการ สอนวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหาร หรือผู้สอนต้องทุ่มเทกำลังใจ กำลังกายและมีความพร้อม เสมอในการจัดการเรียนการสอน การร่วมมือกันระหว่างครูผู้สอน กับผู้บริหารสถานศึกษา เป็นส่วนที่ ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผล ต่อผู้เรียนมากที่สุด และสอดคล้องกับยุพาวดี ศิริปรีดี (2559) พบว่าตำแหน่งต่างกันการจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไม่แตกต่างกัน

ด้านประสบการณ์ทำงาน ไม่มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทาง วิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ผลการศึกษา

ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ทำงาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีหน้าที่สอนซึ่งต้องมีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา ทำให้ไม่เกิดความแตกต่างในด้านประสบการณ์ อีกทั้งประสบการณ์ทำงานก็ไม่ได้ส่งผลต่อความแตกต่างกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ดังนั้น จึงไม่ส่งผลต่อความพร้อมแต่อย่างใด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 5 กล่าวคือ ประสบการณ์ทำงาน มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ผกามาศ ชัชวาลย์ (2550) พบว่าประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม แต่ตรงกันข้ามกับผลการศึกษาของ ยุพาวดี ศิริปรีดี (2559) พบว่าประสบการณ์แตกต่างกัน คือ กลุ่มมีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี, 10-15 ปี และมากกว่า 15 ปี การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาในภาพรวมและทุกด้านแตกต่างกัน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษา ที่ต่างกันแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ทำให้ผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกัน

สมรรถนะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ผลการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เนื่องจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 ได้กำหนดคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต้องครอบคลุมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา และจะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศหรือมาตรฐานสมรรถนะของสาขาวิชานั้น ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 6 กล่าวคือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ซึ่งผลการศึกษตรงกันข้ามกับ ลัดดาวัลย์ หมวกพิมาย (2555) พบว่าระดับความคิดเห็นของอาจารย์สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนที่มีการจัดหลักสูตรทวิภาคี เกี่ยวกับการเรียนรู้ตามคุณลักษณะแรงงานระดับอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านพุทธิพิสัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการจัดหลักสูตร ซึ่งไม่มีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ผลการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหลักสูตร ถึงแม้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มีการพัฒนาหลักสูตรให้การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา คือมีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 และปรับปรุงล่าสุดในปี พ.ศ. 2557 แต่ทั้งนี้ในส่วนองวิชา

บัญชีก็ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรมากนัก เนื่องจากกลุ่มผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา การพัฒนาหลักสูตรในส่วนของวิชาบัญชีจึงทำได้ยาก อีกทั้งสถานประกอบการไม่มีบทบาทในการเสนอแนะและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน โดยที่การดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีในปัจจุบันในเรื่องของหลักสูตรการเรียนการสอนจะอยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาจะดำเนินการให้เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยสถานประกอบการจะรับผิดชอบในส่วนของการฝึกงานเท่านั้น ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะจัดทำหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานแต่อย่างใด จึงไม่ส่งผลต่อความพร้อม ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 9 กล่าวคือ การจัดหลักสูตรมีอิทธิพลต่อความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ (เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาญชนกิจ, 2557; วิจิตร ขวัญเอียด, 2546; พิทักษ์ เสมอพันธุ์, 2546; ประภาส เกตุไทย, 2554) พบว่าสถานประกอบการมีความสนใจเข้าร่วมการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีในระดับมาก และปัญหาความไม่เหมาะสมของหลักสูตรกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการปรับใช้เพื่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหาความพร้อมของวิทยาลัยในด้านครูผู้สอนและครุภัณฑ์ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สถานประกอบการขาดความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาวิภาคี

5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบว่าการพัฒนาผู้เรียนระบบทวิภาคี สาขาการบัญชี ให้ตรงตามสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปของผู้เรียน เพื่อให้มีความพร้อมตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)
2. ทำให้ทราบว่าผู้เรียนที่เรียนระบบทวิภาคี มีความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้แก่ ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองชอบและมีความถนัด และทำให้นักศึกษาระบบทวิภาคีไม่ตกงาน
3. สถานศึกษาสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีให้มีประสิทธิภาพ และทำให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อนของนักศึกษาอาชีวศึกษา สาขาการบัญชีระบบทวิภาคี และเป็นฐานข้อมูลให้นักวิจัยที่สามารถนำไปใช้เพื่อขยายขอบเขตของงานวิจัยในอนาคต

5.3 ข้อจำกัดในงานวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้สอนวิชาบัญชี หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการบัญชี นอกจากนี้ยังมีประชากรกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ ครูฝึกในสถานประกอบการ นักศึกษาที่ศึกษาหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่ยังไม่ได้มีการศึกษา
2. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการบัญชี นอกจากนี้ยังมีสาขาวิชาที่แตกต่างออกไป เช่น ประเภทวิชาพาณิชยกรรมในทุกสาขา ที่ยังไม่ได้ศึกษา
3. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นอกจากนี้ยังมีระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ที่ยังไม่ได้ศึกษา

5.4 งานวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาประชากรกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ ครูฝึกในสถานประกอบการ นักศึกษาที่ศึกษาหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อที่จะได้พัฒนาไปในแนวทางเดียวกัน และพัฒนาปรับปรุงการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น ให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการหรือตลาดแรงงาน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสาขาอื่น ๆ หรือสาขาวิชาที่แตกต่างออกไป เช่น ประเภทวิชาพาณิชยกรรมในทุกสาขา เพื่อจะได้ข้อมูลที่หลากหลายและข้อมูลที่ได้สามารถนำมาพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน เพื่อจะได้ข้อมูลที่หลากหลายนำมาเปรียบเทียบได้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 สาขาการบัญชี*.
- จันทนา เจตินัย. (2555). *การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เพิ่มมูลค่าของนักศึกษา สาขาการบัญชี ตามข้อกำหนดของหน่วยงานรัฐและองค์กรวิชาชีพ*. สารนิพนธ์ หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เจนจิรา จันทรขาว. (2547). *การศึกษาคุณลักษณะและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะ นักศึกษาที่พึงประสงค์ตามที่คณะของผู้บริหารสถานประกอบการค้าปลีกในเขตพื้นที่ชายฝั่ง ทะเลตะวันออก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- เฉลียว บุรีภักดี. (2545). *ชุดวิชาการวิจัยชุมชน*. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ. (ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง).
- ต่อลาภ สุขพันธ์. (2546). *คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัด ลำปาง*. วิทยานิพนธ์ บข.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทีศนา เขมมณี. 2545. *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ทองคำ ดินะลา. (2544). *ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค นครสวรรค์*.
- ธานินทร์ ศรีชมพู และคณะ (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. วารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ.(2553). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. (พิมพ์ครั้งที่ 11)*. กรุงเทพฯ : เอส. อาร์. พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์.
- นรินทร์ แก้วทอง. (2544). *การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทช่างอุตสาหกรรมระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความเห็นของผู้ปกครองและวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้*. ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- นฤมล สุมรรคา. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี เพื่อรองรับประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน กรณี สถานประกอบการจังหวัดสระบุรี*. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- นงคราญ ช่างसान. (2557). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมของผู้สอนวิชาบัญชีในสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เบญจรัตน์ ราชฉวาง และคณะ. (2558). *การประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียน การสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถาน ประกอบการ*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *เรื่องมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี* ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2557.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556* ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130/ตอนพิเศษ 23 ง/หน้า 31/18 กุมภาพันธ์ 2556.
- ประภาส เกตุไทย. (2554). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง*. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การบริหาร และการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ประพล วิระพรสวรรค์. (2544). *การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ*. ครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ปิยธาริน วรสินวัฒนา. (2550). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี กรณีศึกษา นักเรียนอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญยาพร แสงทอง. (2554). *การศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ วิทยาลัยเทคนิคชุมพร*. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ผกามาศ ชัชวาลย์. (2550). *ความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขา การโรงแรม กรณีศึกษา วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพฯ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. วิทยานิพนธ์หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พระราชบัญญัติ. (2551). *พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551*. ค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2557, จาก <http://www.vec.go.th>
- พระราชบัญญัติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. ค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2558. จาก www.moe.th/main2/plan/p-r-b42-02.htm

- พิทยา ชินะจิตพันธ์ุ และคณะ. (2555). *รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.*
- เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาญชนกิจ. (2557). *การศึกษาดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ สถานศึกษาเอกชนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์.*
- พิมนศิลป์ ทัพนันตกุล. (2552). *ประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญาานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.*
- มาตรฐานทางวิชาชีพบัญชี. (2555). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ. ค้นเมื่อ 24 ธันวาคม 2558, จาก www.fap.or.th*
- มานะ วาจาสิทธิ์. (2546). *คุณลักษณะของผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.*
- ยุพาวดี สิริปริดี. (2559). *การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด อุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันพล.*
- รจนา ขุนแก้ว และมัทนชัย สุทธิพันธ์ุ. (2557). *ความพร้อมของนักศึกษาสาขาการบัญชี ในมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลาสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. บทความวิจัย หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*
- ลัดดาวัลย์ หมวกพิมาย. (2555). *การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคีกับการเรียนรู้ตามคุณลักษณะ แร่งงานระดับอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารการศึกษา.*
- วิชาพรธม กิ่งวัชรพงษ์ และคณะ (2554). *รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านการ โรงแรมและบริการงานบริการส่วนหน้า ตามมาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรมโรงแรม. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 พ.ค.-ส.ค. 2554.*
- วิจิตร ขวัญเอียด. (2546). *ปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคใต้. วิทยานิพนธ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.*
- ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี. (2556). *แนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556. ค้นเมื่อ 24 ธันวาคม 2558. จาก <http://www.dvec.vec.go.th>*

ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ. (2547). *คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ.*

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (ม.ป.ป.) *เกี่ยวกับสอศ./ภารกิจและนโยบาย.*

ค้นเมื่อ 23 กันยายน 2558, จาก <http://www.vec.go.th>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrate Learning)* กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, อ้างในรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย, กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา. ค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.onec.go.th>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559.* ค้นเมื่อ 27 มกราคม 2559 จาก <http://www.nesdb.go.th>

สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา. (2550). *การคิดเชิงระบบ.* ค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.kamsondeede.com/school>

สัณทาส มาเชื้อ. (2550). *ความคาดหวังของนักเรียน ผู้ปกครองและครูต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนโป่งหลวงวิทยา*

สุรวดี อินสุวรรโณ. (2544). *ความคิดเห็นของสถานประกอบการเกี่ยวกับการเข้าร่วมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*

สุริยัน ชมภูธัญ. (2548). *ความพร้อมในการรับถ่ายโอนการจัดการศึกษาของเทศบาลตำบล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านโห่ง อำเภอบ้านโห่ง จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*

สุขวสา พงษ์อนันต์โยธิน. (2549). *การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*

สมพงษ์ เทียงธรรม.(2536). *ความพร้อมในการออกไปปฏิบัติหน้าที่ของนักเรียนพลตำรวจของโรงเรียนตำรวจภูธร 3 : ศึกษาเฉพาะนักเรียนพลตำรวจรุ่นที่ 43. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.*

อนันต์ งามสะอาด. (2553). *กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา.*

ค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2559 จาก <https://sisatblog.wordpress.com/>

ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). *พื้นฐานการวิจัย.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

Cronbach, J.C.(1995). Coefficient Alpha and Internal Structure o Tests. *Psychometrika*.
16(3),297-334.

Yamane, T. (1973). *Statistic : An Introductory Analysis*. Third edition. New York: Harper
and Row Publication.

Vroom, V. H. (1970). *Management and motivation*. London, England: Penguin Books.

Vroom, V. H. (1964). *Work and motivation*. New York: John Wiley & Sons.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1
แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามงานวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES3) สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

ภัทรลดา พุทธสวัสดิ์

Email : kru_patlada@hotmail.com

มือถือ : 087-8852327

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 40 ปี 40 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 - ปริญญาตรี สาขาการบัญชี ปริญญาตรี สาขาอื่น ๆ (ระบุ)
 - ปริญญาโท สาขาการบัญชี ปริญญาโท สาขาอื่น ๆ..... (ระบุ)
4. ตำแหน่งหน้าที่ (ตอบได้มากกว่า 1 หน้าที่)
 - หัวหน้าแผนกวิชา ครูผู้สอน ครูนิเทศ
5. ประสบการณ์ทำงาน
 - ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี
 - 10-15 ปี 15 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ท่านคิดว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิภาพของการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	ระดับประสิทธิภาพ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ					
1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต					
1.2 มีความเสียสละ อดกลั้น					
1.3 มีความกตัญญู กตเวทิต					
1.4 ละเว้นสิ่งเสพติด และการพนัน					
1.5 มีจิตสำนึกและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม					
2. ด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย					
2.1 ความมีวินัย ความรับผิดชอบ					
2.2 ความรักสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์					
2.3 มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
2.4 มีความขยัน ประหยัด อดทน					
2.5 ปฏิบัติโดยคำนึงถึงความปลอดภัย อาชีวอนามัย					
2.6 รู้จักพึ่งตนเอง					
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
3.1 ความรู้ในหลักทฤษฎี					
3.2 ความสนใจใฝ่รู้					
3.3 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
3.4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์					

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	ระดับประสิทธิภาพ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป					
1. สื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันและเพื่อพัฒนางานอาชีพ					
2. แก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพ โดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์					
3. มีบุคลิกภาพและคุณลักษณะเหมาะสมกับการปฏิบัติงานอาชีพและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น					
4. ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมและพัฒนางานอาชีพ					
ด้านสมรรถนะวิชาชีพ					
1. วางแผน ดำเนินงาน จัดการและพัฒนางานอาชีพตามหลักการและกระบวนการโดยคำนึงถึงการบริหารงานคุณภาพ การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมและหลักความปลอดภัย					
2. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่อพัฒนางานอาชีพ					
3. มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
4. วางแผน จัดการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีในงานอาชีพอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม					
5. สามารถคิด วิเคราะห์ ประยุกต์ใช้ทักษะและความรู้ในการจัดการงานอาชีพได้อย่างมีระบบ					
6. ปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินครบถ้วนจริง ตามมาตรฐานการบัญชี และหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป					
7. ปฏิบัติงานในฐานะผู้ช่วยงานด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ต้นทุน การตรวจสอบ และการวางระบบบัญชีเพื่อใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ					
8. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร					
9. ใช้ระบบสารสนเทศในงานบัญชี ปฏิบัติงานตามกฎหมายเกณฑ์ข้อบังคับ และจริยธรรมแห่งวิชาชีพในงานบัญชี					

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	ระดับประสิทธิภาพ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านการจัดหลักสูตร					
1. นักศึกษามีความรู้ด้านวิชาชีพเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ ของสถานศึกษา					
2. การฝึกปฏิบัติงาน ครั้งหนึ่งของหลักสูตร สามารถช่วยให้ นักศึกษามีความชำนาญในทักษะวิชาชีพ					
3. นักศึกษามีความรู้ด้านทฤษฎี ที่สามารถนำไปสอบเข้า ศึกษาต่อได้ตามมาตรฐาน					
4. นักศึกษาในระบบทวิภาคีสามารถแข่งขันกับสถานศึกษา อื่น ๆ (ระบบปกติ) ในระดับเดียวกัน					
5. สถานประกอบการมีความพอใจหลักสูตร ที่มีการจัดการ เรียนระบบทวิภาคี					
6. การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน					
7. การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาเพื่อรองรับ พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551					
ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ					
1. สามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที					
2. มีสมรรถนะนำไปปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพอิสระได้ ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ					
3. สถานประกอบการมีความพึงพอใจในศักยภาพผู้สำเร็จ การศึกษา					
4. ความรู้ด้านวิชาชีพของนักศึกษา สามารถนำไปใช้ใน การศึกษาต่อได้					
5. มีใบรับรองการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ องค์กร เอกชน สมาคม องค์กรวิชาการหรือองค์กรวิชาชีพ					
6. นักศึกษามีความสามารถที่จะประกอบอาชีพอิสระที่ตนเอง ชอบและมีความถนัด					
7. นโยบายของรัฐจากส่วนกลาง (สอศ.) คอยดูแลติดตามและ ส่งเสริมให้นักศึกษาระบบทวิภาคี ให้สามารถประกอบ อาชีพได้ทุกคน					
8. การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ช่วยให้นักศึกษา (ทวิภาคี) ไม่ตกงาน					

ตอนที่ 3 ท่านคิดว่าคุณลักษณะที่มีอิทธิพลต่อระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

ความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)	ระดับความพร้อม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual Skill)					
1. การเรียนรู้โดยใช้ความเข้าใจ					
2. ความสามารถในการเชิงการประยุกต์					
3. ความสามารถในการวิเคราะห์					
4. ความสามารถในการประเมินผล					
5. ความสามารถที่จะระบุ จัดระบบ และเข้าใจจาก ผู้คน สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ					
6. ความสามารถในการซักถาม					
7. ความสามารถในการทำวิจัย					
8. การคิดอย่างเหตุผลและเชิงวิเคราะห์ การให้เหตุผล					
9. การวิเคราะห์อย่างละเอียด รอบคอบ					
10. ความสามารถที่จะระบุปัญหาและแก้ไขปัญหาใน สถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย					
ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional Skill)					
1. ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงคณิตศาสตร์					
2. ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงสถิติ					
3. ความสามารถระดับสูงในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ					
4. การจำลองการตัดสินใจ					
5. การวิเคราะห์ความเสี่ยง					
6. การวัดมูลค่า					
7. การรายงาน					
8. การปรับปรุงบัญชี					
9. การปฏิบัติตามกฎหมายที่ระบุไว้					
10. การปฏิบัติตามข้อบังคับอื่น ๆ ที่ระบุไว้					

ความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)	ระดับความพร้อม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ทักษะด้านบุคคล (Personal Skill)					
1. การบริหารจัดการตนเอง					
2. ความคิดริเริ่ม					
3. การมีอิทธิพล					
4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง					
5. ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด					
6. ความสามารถที่จะจัดระบบการทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา					
7. ความสามารถที่คาดคะเนและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง					
8. การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมในการตัดสินใจ					
9. การพิจารณานำทัศนคติในการตัดสินใจ					
10. การสงสัยเยี่ยงมืออาชีพ					
ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill)					
1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นในขอบข่ายการรับและให้คำปรึกษา					
2. ทนและแก้ไขความขัดแย้ง					
3. ทำงานเป็นหมู่คณะ					
4. มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีหลากหลายในวัฒนธรรม					
5. มีความสามารถที่จะเรียนรู้อย่างชาญฉลาด					
6. ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
7. นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิดอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของการสื่อสารทางวาจาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ					

ความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)	ระดับความพร้อม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill) (ต่อ)					
8. นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิด อย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของการสื่อสารทาง ลายลักษณ์อักษร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น ทางการ					
9. รับฟังและเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ					
10. มีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้านภาษาและ วัฒนธรรม					
ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Management Skill)					
1. การวางแผนเชิงกลยุทธ์					
2. การบริหารโครงการ					
3. การบริหารทรัพยากรมนุษย์					
4. การบริหารแหล่งทรัพยากร					
5. การตัดสินใจ					
6. ความสามารถในการจัดระบบ					
7. ความสามารถในการมอบหมายงาน					
8. ความสามารถในการจูงใจและพัฒนาบุคลากร					
9. ความสามารถในการพัฒนาบุคลากร					
10. ความเป็นผู้นำ					

ภาคผนวก 2
ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
แบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Cronbach's Alpha
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์		
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ		0.901
1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต	0.859	
1.2 มีความเสียสละ อดกลั้น	0.868	
1.3 มีความกตัญญู กตเวทิต	0.883	
1.4 ละเว้นสิ่งเสพติด และการพนัน	0.901	
1.5 มีจิตสำนึกและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม	0.880	
2. ด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย		0.868
2.1 ความมีวินัย ความรับผิดชอบ	0.860	
2.2 ความรักสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์	0.848	
2.3 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	0.842	
2.4 มีความขยัน ประหยัด อดทน	0.837	
2.5 ปฏิบัติโดยคำนึงถึงความปลอดภัย อาชีวอนามัย	0.844	
2.6 รู้จักพึ่งตนเอง	0.839	
3. ด้านทักษะทางปัญญา		0.893
3.1 ความรู้ในหลักทฤษฎี	0.892	
3.2 ความสนใจใฝ่รู้	0.860	
3.3 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	0.852	
3.4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	0.843	
ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป		
1. สื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันและเพื่อพัฒนางานอาชีพ	0.827	0.862
2. แก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพ โดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	0.834	
3. มีบุคลิกภาพและคุณลักษณะเหมาะสมกับการปฏิบัติงานอาชีพและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	0.823	
4. ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมและพัฒนางานอาชีพ	0.811	

	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Cronbach's Alpha
ด้านสมรรถนะวิชาชีพ		0.898
1. วางแผน ดำเนินงาน จัดการและพัฒนางานอาชีพตามหลักการและกระบวนการโดยคำนึงถึงการบริหารงานคุณภาพ การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม และหลักความปลอดภัย	0.908	
2. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่อพัฒนางานอาชีพ	0.882	
3. มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน	0.884	
4. วางแผน จัดการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีในงานอาชีพอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม	0.889	
5. สามารถคิด วิเคราะห์ ประยุกต์ใช้ทักษะและความรู้ในการจัดการงานอาชีพได้อย่างมีระบบ	0.884	
6. ปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินครบทั้งวงจร ตามมาตรฐานการบัญชี และหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป	0.880	
7. ปฏิบัติงานในฐานะผู้ช่วยงานด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ต้นทุน การตรวจสอบ และการวางระบบบัญชีเพื่อใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ	0.880	
8. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	0.890	
9. ใช้ระบบสารสนเทศในงานบัญชี ปฏิบัติงานตามกฎหมายเกณฑ์ข้อบังคับ และจริยธรรมแห่งวิชาชีพในงานบัญชี	0.881	
ด้านการจัดหลักสูตร		0.897
1. นักศึกษามีความรู้ด้านวิชาชีพเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพของสถานศึกษา	0.885	
2. การฝึกปฏิบัติงาน ครึ่งหนึ่งของหลักสูตร สามารถช่วยให้นักศึกษามีความชำนาญในทักษะวิชาชีพ	0.888	
3. นักศึกษามีความรู้ด้านทฤษฎี ที่สามารถนำไปสอบเข้าศึกษาต่อได้ตามมาตรฐาน	0.882	
4. นักศึกษาในระบบทวิภาคีสามารถแข่งขันกับสถานศึกษาอื่น ๆ (ระบบปกติ) ในระดับเดียวกัน	0.873	
5. สถานประกอบการมีความพอใจหลักสูตร ที่มีการจัดการเรียนระบบทวิภาคี	0.881	

	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Cronbach's Alpha
ด้านการจัดหลักสูตร (ต่อ)		
6. การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน	0.882	
7. การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551	0.882	
ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ		0.894
1. สามารถปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที	0.891	
2. มีสมรรถนะนำไปปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพอิสระได้ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ	0.881	
3. สถานประกอบการมีความพึงพอใจในศักยภาพผู้สำเร็จการศึกษา	0.879	
4. ความรู้ด้านวิชาชีพของนักศึกษา สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้	0.878	
5. มีใบรับรองการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ องค์กรเอกชน สมาคม องค์กรวิชาการหรือองค์กรวิชาชีพ	0.879	
6. นักศึกษามีความสามารถที่จะประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองชอบ และมีความถนัด	0.880	
7. นโยบายของรัฐจากส่วนกลาง (สอศ.) คอยดูแลติดตามและส่งเสริมให้นักศึกษาระบบทวิภาคี ให้สามารถประกอบอาชีพได้ทุกคน	0.880	
8. การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ช่วยให้นักศึกษา (ทวิภาคี) ไม่ต่งงาน	0.881	

ความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)

	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Cronbach's Alpha
ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual Skill)		0.933
1. การเรียนรู้โดยใช้ความเข้าใจ	0.944	
2. ความสามารถในการเชิงการประยุกต์	0.928	
3. ความสามารถในการวิเคราะห์	0.925	
4. ความสามารถในการประเมินผล	0.923	
5. ความสามารถที่จะระบุ จัดระบบ และเข้าใจจาก ผู้คน สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	0.927	
6. ความสามารถในการซักถาม	0.925	
7. ความสามารถในการทำวิจัย	0.928	
8. การคิดอย่างเหตุผลและเชิงวิเคราะห์ การให้ เหตุผล	0.924	
9. การวิเคราะห์อย่างละเอียด รอบคอบ	0.923	
10. ความสามารถที่จะระบุปัญหาและแก้ไขปัญหา ในสถานการณ์ ที่ไม่คุ้นเคย	0.924	
ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional Skill)		0.948
1. ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงคณิตศาสตร์	0.942	
2. ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงสถิติ	0.941	
3. ความสามารถระดับสูงในเรื่องเทคโนโลยี สารสนเทศ	0.943	
4. การจำลองการตัดสินใจ	0.944	
5. การวิเคราะห์ความเสี่ยง	0.940	
6. การวัดมูลค่า	0.939	
7. การรายงาน	0.941	
8. การปรับปรุงบัญชี	0.943	
9. การปฏิบัติตามกฎหมายที่ระบุไว้	0.943	
10. การปฏิบัติตามข้อบังคับอื่น ๆ ที่ระบุไว้	0.946	

	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Cronbach's Alpha
ทักษะด้านบุคคล (Personal Skill)		0.937
1. การบริหารจัดการตนเอง	0.931	
2. ความคิดริเริ่ม	0.932	
3. การมีอิทธิพล	0.933	
4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง	0.930	
5. ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด	0.928	
6. ความสามารถที่จะจัดระบบการทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา	0.929	
7. ความสามารถที่คาดคะเนและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	0.931	
8. การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมในการตัดสินใจ	0.933	
9. การพิจารณานำทัศนคติในการตัดสินใจ	0.931	
10. การสงสัยเยี่ยงมืออาชีพ	0.929	
ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น		0.928
1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นในขบวนการรับและให้คำปรึกษา	0.922	
2. ทนและแก้ไขความขัดแย้ง	0.927	
3. ทำงานเป็นหมู่คณะ	0.919	
4. มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีหลากหลายในวัฒนธรรม	0.919	
5. มีความสามารถที่จะเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	0.918	
6. ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม	0.920	

	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Cronbach's Alpha
ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (ต่อ)		0.928
7. นำเสนอ อภิปราย รายงาน และ ป้องกันความคิดอย่างมีประสิทธิภาพใน รูปแบบของการสื่อสารทางวาจา ทั้งที่ เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	0.920	
8. นำเสนอ อภิปราย รายงาน และ ป้องกันความคิดอย่างมีประสิทธิภาพใน รูปแบบของการสื่อสารทางลายลักษณ์ อักษร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น ทางการ	0.917	
9. รับฟังและเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ	0.917	
10. มีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้าน ภาษาและวัฒนธรรม	0.924	
ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร		0.955
1. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	0.953	
2. การบริหารโครงการ	0.951	
3. การบริหารทรัพยากรมนุษย์	0.949	
4. การบริหารแหล่งทรัพยากร	0.951	
5. การตัดสินใจ	0.948	
6. ความสามารถในการจัดระบบ	0.949	
7. ความสามารถในการมอบหมายงาน	0.949	
8. ความสามารถในการจูงใจและพัฒนาบุคลากร	0.949	
9. ความสามารถในการพัฒนาบุคลากร	0.951	
10. ความเป็นผู้นำ	0.948	

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล	นางภัทรลดา พุทธสวัสดิ์	
รหัสประจำตัวนักศึกษา	5710521723	
วุฒิการศึกษา		
วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง	2538
บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี)	มหาวิทยาลัยเกริก	2540

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ตำแหน่ง ครู คศ.1

วิทยาลัยเทคนิคป่าพะยอม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
เลขที่ 265 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

การตีพิมพ์และการนำเสนอผลงาน

ภัทรลดา พุทธสวัสดิ์. (2559, 2 กรกฎาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงาน
หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ
ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3)
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (การประชุมวิชาการระดับชาติ
ด้านการบริหารจัดการ ครั้งที่ 8 ประจำปี 2559, คณะวิทยาการจัดการ,
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).